

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA STROJNÍHO INŽENÝRSTVÍ

FACULTY OF MECHANICAL ENGINEERING

ÚSTAV STROJÍRENSKÉ TECHNOLOGIE

INSTITUTE OF MANUFACTURING TECHNOLOGY

NÁVRH TECHNOLOGIE VÝROBY PŘÍRUBY BROUSICÍHO KOTOUČE

DESIGN OF PRODUCTION TECHNOLOGY FOR A GRINDING WHEEL FLANGE

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Lukáš Němec

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. Petra Sliwková, Ph.D.

BRNO 2023

Zadání bakalářské práce

Ústav: Ústav strojírenské technologie
Student: **Lukáš Němec**
Studijní program: Strojírenství
Studijní obor: Strojírenská technologie
Vedoucí práce: **Ing. Petra Sliwková, Ph.D.**
Akademický rok: 2022/23

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách a se Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně určuje následující téma bakalářské práce:

Návrh technologie výroby příruby brousicího kotouče

Stručná charakteristika problematiky úkolu:

V bakalářské práci bude navržena výrobní technologie pro přírubu brousicího kotouče. Součástí práce bude jak samotný postup výroby, tak strojní a materiálové vybavení. V závěru práce bude zhodnocena navržená technologie.

Cíle bakalářské práce:

Rešerše zvolené problematiky.
Návrh technologie výroby součásti.
Volba nástrojů a strojů.
Zpracování technologického postupu.

Seznam doporučené literatury:

FOREJT, M. a M. PÍŠKA. Teorie obrábění, tváření a nástroje. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2006. 225 s. ISBN 80-214-2374-9.

HUMÁR, A. Materiály pro řezné nástroje. Praha: MM publishing, s.r.o., 2008. 235 s. ISBN 978-80-254-2250-2.

SHAW, M. C. Metal Cutting Principles. 2nd edition. New York Oxford University Press, 2005. 651 p. ISBN 0-19-514206-3.

ZEMČÍK, O. Technologická příprava výroby. Brno: CERM, 2002. 158 s. ISBN 80-214-2219-x.

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2022/23

V Brně, dne

L. S.

Ing. Jan Zouhar, Ph.D.
ředitel ústavu

doc. Ing. Jiří Hlinka, Ph.D.
děkan fakulty

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá návrhem technologie pro výrobu součásti s názvem základní příruba. Součást slouží pro upínání broušícího kotouče a je vyrobena z hliníkové slitiny. Nejprve jsou teoreticky rozebrány jednotlivé výrobní technologie, obrobitelnost a nástrojové materiály. Je navržena výrobní technologie pro výrobu v malých sériích a zvoleno strojní a nástrojové vybavení. Dále je v bakalářské práci zhotoven technologický postup a výrobní návodky, které obsahují řezné podmínky pro každý nástroj. Návodky slouží mimo jiné pro stanovení strojního času. Nakonec je zobrazena samotná výroba součásti.

Klíčová slova

obrábění, soustružení, technologický postup, příruba, broušící kotouč

ABSTRACT

The bachelor's thesis deals with the design of technology for the production of a component called a basic flange. The component is used for clamping the grinding wheel and is made of aluminum alloy. First there are theoretically dismantled individual production technologies, machinability and tool materials. The production technology for production in small series is designed and machinery and tooling equipment are selected. Furthermore, the bachelor's thesis includes technological process and manufacturing instructions, which contains the cutting conditions for each tool. The manufacturing instructions are used to determinate machine time, among other things. Finally, the actual production of the component is shown.

Keywords

machining, turning, technological process, flange, grinding wheel

BIBLIOGRAFICKÁ CITACE

NĚMEC, Lukáš. *Návrh technologie výroby příruby broušícího kotouče* [online]. Brno, 2023. Dostupné z: <https://www.vut.cz/studenti/zav-prace/detail/149452>. Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta strojního inženýrství, Ústav strojírenské technologie. Vedoucí práce Petra Sliwková.

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Návrh technologie výroby příruby brousicího kotouče vypracoval samostatně s využitím uvedené literatury a podkladů, na základě konzultací a pod vedením vedoucího práce.

Brno, 25.5.2023

místo, datum

Lukáš Němec

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji tímto Ing. Petře Sliwkové za cenné připomínky a rady, které mi poskytla při vypracování bakalářské práce.

OBSAH

Zadání práce

Abstrakt

Bibliografická citace

Čestné prohlášení

Poděkování

Obsah

ÚVOD	9
1 ROZBOR ZADÁNÍ.....	10
1.1 Materiálové vlastnosti	10
1.2 Tvarová složitost	11
2 TECHNOLOGIE OBRÁBĚNÍ – TEORIE	13
2.1 Soustružení	13
2.2 Vrtání.....	15
2.3 Broušení.....	16
2.4 Výroba vnitřních závitů.....	18
2.5 Obrobitelnost materiálů	19
2.6 Nástrojové materiály	20
3 VOLBA STROJNÍHO A NÁSTROJOVÉHO VYBAVENÍ	21
3.1 Soustružnické operace	21
3.2 Vrtací operace.....	22
3.3 Broušení.....	22
3.4 Nástroje	23
3.5 Měřidla	24
4 NÁVRH VÝROBY – ZÁKLADNÍ PŘÍRUBA	26
4.1 Výrobní návodky	27
5 VÝROBA SOUČÁSTI.....	40
ZÁVĚR.....	42

Seznam použitých zdrojů

Seznam použitých symbolů a zkratk

Seznam příloh

Seznam výkresů

ÚVOD

Broušení je jednou z nejvíce používaných dokončovacích operací, která má stále v případě strojírenské výroby své opodstatnění. Při této výrobní technologii koná hlavní řezný pohyb brousicí kotouč. Správné upnutí brousicího kotouče je žádoucí z hlediska přesnosti a kvality obráběné plochy a taktéž z důvodu bezpečnosti při práci na bruskách. Brousicí kotouč se nasazuje na vřeteno jen s velmi malou vůlí, aby bylo kotouč možno lehce nasadit a zároveň nedošlo k excentrickému uložení kotouče. Předpis pro uložení brousících kotoučů pak specifikuje norma ČSN 22 4501. [1]

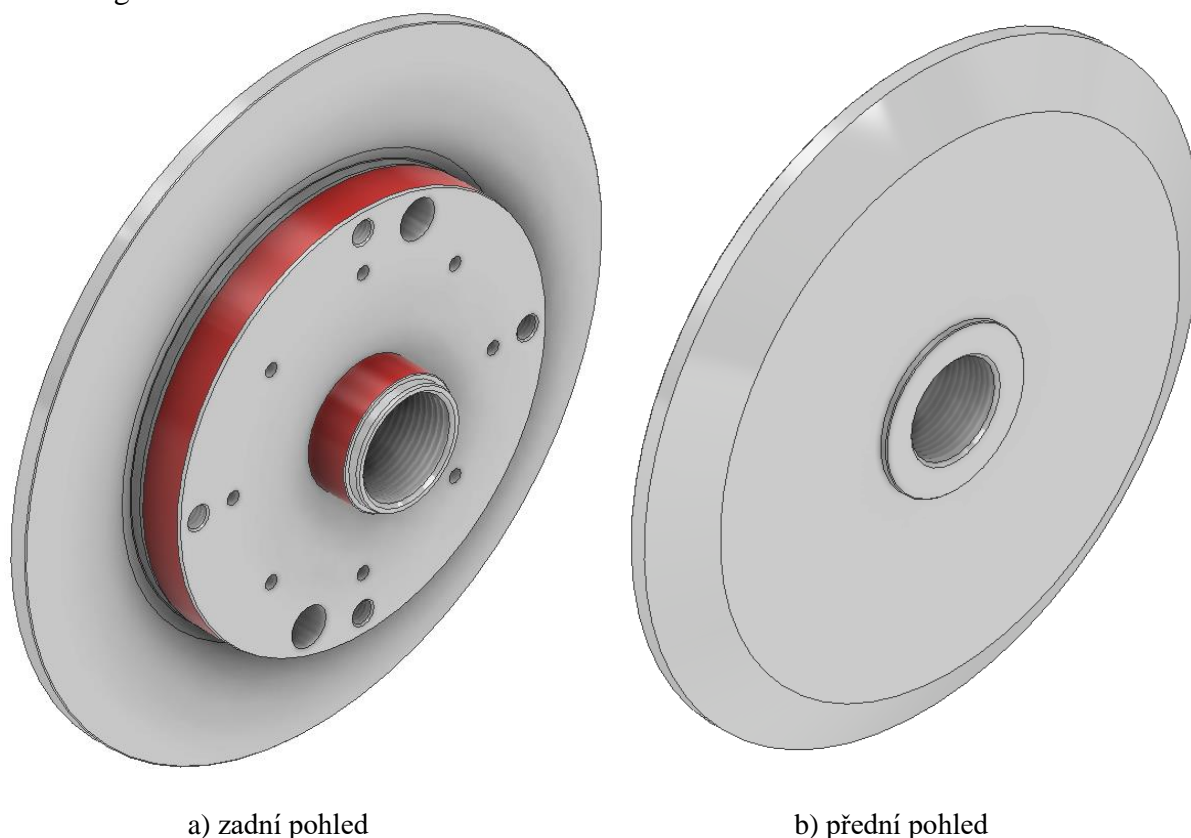
Brousicí kotouče jsou vyráběny různých tvarů a rozměrů čemuž musí být přizpůsobeno i jejich upínání. Pro upínání plochého kotouče se středovou dírou je nejtypičtější upnutí mezi dvě příruby, kdy kotouč je nasazen na průměr jedné z přírub a dotáhnut pomocí druhé příruby za pomoci šroubů. Na tyto příruby jsou kladeny přísné nároky, co se týče geometrických tolerancí, pro správné dosednutí kotouče mezi příložné plochy je taktéž vhodné zhotovení zápichu. Příruby pro upínání brousicího kotouče jsou taktéž určeny pro vyvažování brousicího kotouče. Správné vyvážení kotouče je nutné hlavně proto, aby nedošlo ke vzniku odstředivých sil, které by mohly nadměrně namáhat ložiska ve vřeteni stroje, případně zhoršit kvalitu obráběné plochy. Vyvažovací segmenty jsou spolu s přírubami zobrazeny na ilustračním obr. 1. Bakalářská práce se bude věnovat výrobě právě jedné z těchto přírub. [1]

Obr. 1 Ilustrační obrázek přírub pro upínání brousicího kotouče – podle [2].

1 ROZBOR ZADÁNÍ

Cílem bakalářské práce je navrhnout vhodnou technologii pro výrobu příruby, která je určena pro upínání brousícího kotouče a zhotovit technologický, postup případně návody pro jednotlivé operace. Součást je zobrazena na obr. 2. Jedná se pouze o ověřovací sérii, tedy výrobu jednoho kusu. V případě vyhovující součásti a adekvátní ceně by následně probíhala výroba v malých sériích, v počtu jednotek nebo velmi malých desítek kusů, s čímž se bude počítat při tvorbě technologického postupu. Pro výrobu tedy budou použity konvenční technologie.

Obr. 2 CAD modely přírub.

1.1 Materiálové vlastnosti

Příruba bude vyrobena z hliníkové slitiny EN-AW-2007, pod obchodním názvem známější jako automatový dural. Jedná se o lehkou slitinu s vysokou pevností, ale malou odolností proti korozi. Slitina je vhodná pro výrobu strojních dílů, které pracují za běžných teplot. Zároveň je velmi dobře obrobitelná, tvoří krátké třísky a je taktéž vhodná pro vysokorychlostní obrábění. Materiál je dodáván ve stavu T4, to znamená po rozpouštěcím žíhání a přirozeném stárnutí. Mechanické vlastnosti tohoto duralu jsou uvedeny v tab. 1. [3; 4]

Tab. 1 Mechanické vlastnosti hliníkové slitiny EN-AW-2007 [4].

Stav	Mez kluzu $R_{p0,2}$ [MPa]	Mez pevnost R_m [MPa]	Tažnost A [%]
0	81	184	21
T4	220	340	8
T451	220	340	8

Mezi hlavní legující prvky patří měď, jejíž obsah se pohybuje mezi 3,5-5 hm. %. Díky mědi není tento dural vhodný pro svařování. Dalšími legujícími prvky je mangan, olovo a další. Procentuální obsah legujících prvků ve slitině je dle přílohy 1 uvedeno v tab. 2. [4]

Tab. 2 Chemické složení hliníkové slitiny EN-AW-2007 [4].

Prvek	Cu	Mg	Pb	Mn	Si	Fe
Procentuální obsah [hm. %]	3,3-4,6	0,4-1,8	0,8-1,5	0,5-1,0	0,8	0,8
Prvek	Zn	Ti	Ni	Sn	Bi	Cr
Procentuální obsah [hm. %]	0,8	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2

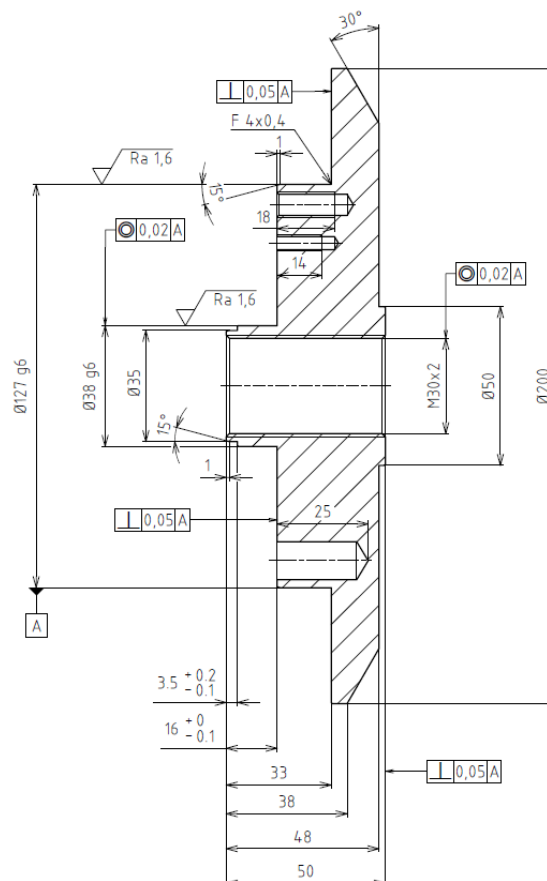
Hliníková slitina EN-AW-2007 má ekvivalentní značení ve většině průmyslově vyspělých států. Základní značení jsou uvedena v tab. 3 [5].

Tab. 3 Ekvivalentní značení hliníkové slitiny EN-AW-2007 [5].

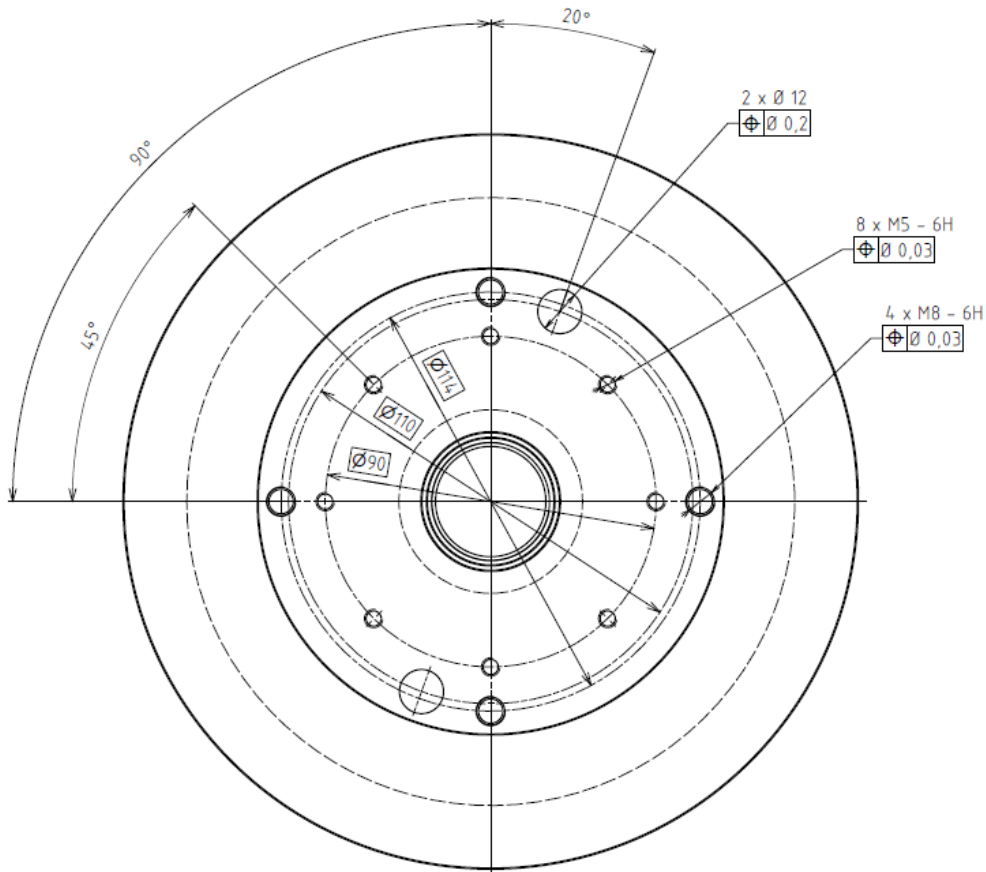
Území	Evropa	Německo	Česká republika	Hutní označení
Označení	EN-AW-2007	3.1645	ČSN 42 4254	AlCuMgPb
Norma	EN 573-3	DIN 1725	ČSN	-

1.2 Tvarová složitost

Vyráběnou součástí je základní příruba, kdy hlavní výkresový pohled je zobrazen na obr. 3 a vedlejší pohled potom na obr. 4. Tvarově se jedná o válcové plochy, které budou zhotoveny soustružením, na součásti jsou dvě funkční válcové plochy v toleranci IT6, které budou vyžadovat broušení, tyto plochy jsou zobrazeny na obr. 2 a) červeně. V ose součásti se nachází vnitřní závit M30 x 2. Na $\varnothing 127$ g6 se nachází konstrukční zápich pro správné dosednutí brousícího kotouče. Mimo osu součásti se potom nachází dvě válcové díry $\varnothing 12$, osm závitů M5 a čtyři závitů M8. Výrobní přesnost pro netolerované rozměry je dána dle ISO 2768 – mH. Dále jsou na součásti předepsány geometrické tolerance sousostí děr a kolmosti ploch. Celková drsnost povrchu je Ra 3,2 a v případě dvou funkčních ploch je drsnost zpřísněna na Ra 1,6.

Obr. 3 Hlavní výkresový pohled základní příruby.

Obr. 4 Upravený vedlejší výkresový pohled základní příruby.

Největší rozměry součásti jsou $\text{Ø } 200\text{--}50$ mm, jak je možno vidět na obr. 3. Polotovár použitý pro výrobu součásti pak bude o rozměrech $\text{Ø } 210\text{--}55$ mm, který bude dodáván nařezaný v tomto rozměru samotným zákazníkem. Jako polotovár by bylo taktéž možno použít kruhovou tyč o $\text{Ø } 205$ mm, avšak kvůli lepší dostupnosti materiálu bude použita tyč o $\text{Ø } 210$ mm.

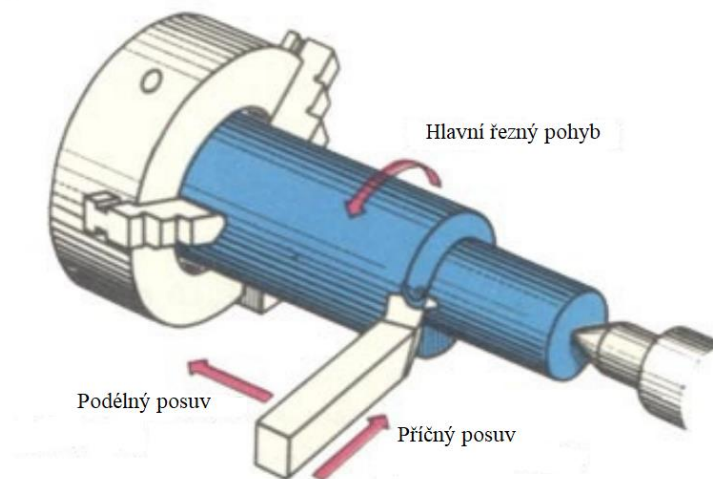
V rámci bakalářské práce bude navržena technologie pro výrobu součásti v jednotkách kusů, zvoleno potřebné strojní a nástrojové vybavení potřebné pro výrobu součásti. Na což bude navazovat tvorba technologického postupu, který určuje výrobní stroje, nástroje a sled jednotlivých operací vedoucích k přeměně polotovaru na požadovaný výrobek. Výrobní návodky pro jednotlivé operace pak budou obsahovat řezné parametry pro každý úsek v dané operaci a díky nim bude stanoven strojní čas výroby součásti.

2 TECHNOLOGIE OBRÁBĚNÍ – TEORIE

Jelikož se jedná o výrobu jednoho kusu, dala by se její výroba uskutečnit na konvenčních strojích, kde by se v případě takovéto kusové výroby ani příliš nezvýšila cena oproti výrobě na CNC (Computer Numerical Controlled) strojích. Avšak s přihlédnutím na možnou následující výrobu v jednotkách či malých desítkách kusů bude postup výroby navržen za použití CNC strojů, kde další z mnoha výhod je taktéž lepší přesnost vyráběné součásti. Převažující technologií bude soustružení, pomocí kterého bude zhotoven veškerý tvar součásti, následovat bude vrtání a řezání závitů. Válcové plochy v toleranci IT6 budou kvůli předepsané přesnosti či drsnosti plochy broušeny.

2.1 Soustružení

Soustružení je technologie třískového obrábění, při níž je hlavní řezný pohyb rotační a koná jej obrobek upnutý ve vřetenu soustruhu. Vedlejší řezný pohyb koná nástroj (obr. 5), který se nejčastěji pohybuje podél osy (podélný posuv) obrobku či kolmo k ní (příčný posuv), případně obecně v osové rovině obrobku.[6]

Obr. 5 Pohyby při soustružení [6].

Hlavní řezný pohyb, resp. řezná rychlost je definován vztahem [7]:

$$v_c = \frac{\pi \cdot D \cdot n}{1000} \quad (2.1)$$

kde: v_c – řezná rychlost [$\text{m} \cdot \text{min}^{-1}$],
 D – průměr obráběného materiálu [mm],
 n – otáčky [min^{-1}].

Posuvová rychlost nástroje je definovaná posuvem na otáčku f a otáčkami n [7]:

$$v_f = \frac{f \cdot n}{1000} \quad (2.2)$$

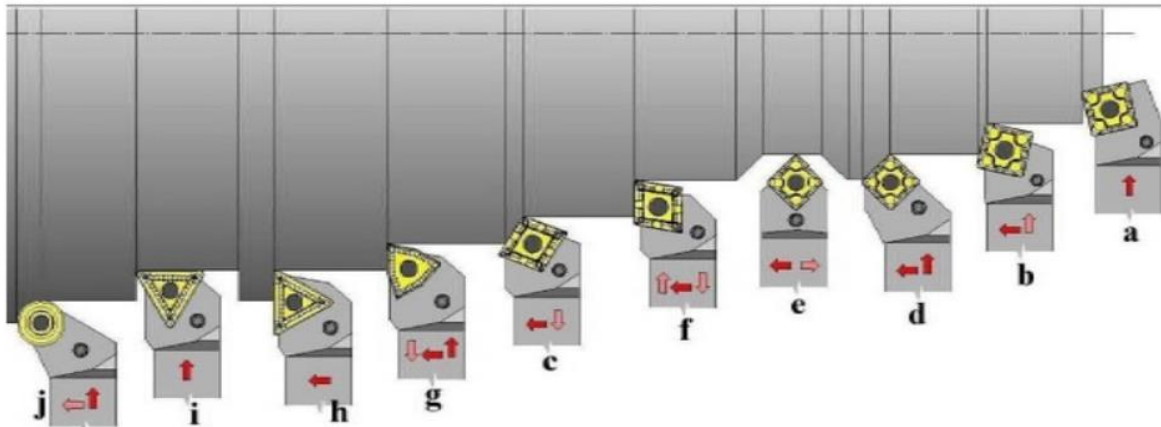
kde: v_f – posuvová rychlost [$\text{mm} \cdot \text{min}^{-1}$],
 f – posuv na otáčku [mm],
 n – otáčky [min^{-1}].

Výsledný pohyb řezné a posuvové rychlosti ve skalárním tvaru [7]:

$$v_e = \sqrt{v_c^2 + v_f^2} \quad (2.3)$$

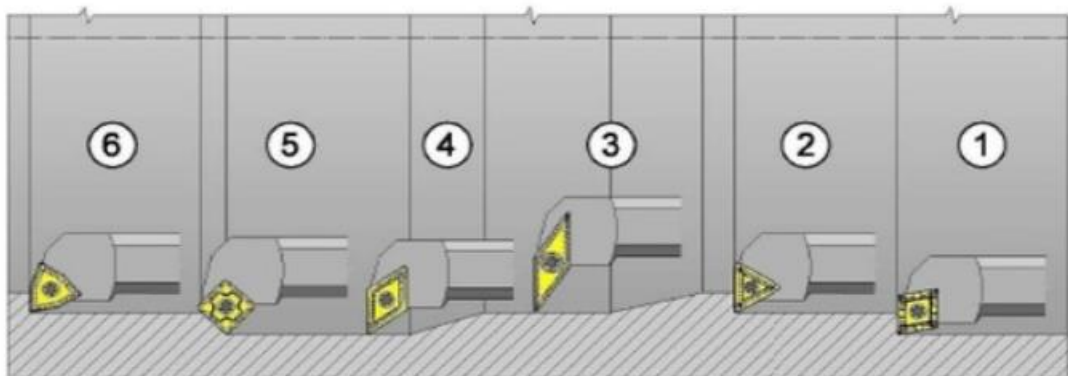
kde: v_e – výsledný pohyb [$\text{mm} \cdot \text{min}^{-1}$].

Soustružení lze rozdělit na vnitřní a vnější. Vnější soustružení představuje nejtýpější operaci a od soustružení vnitřního se liší především daleko menším vyložení nástroje, které umožňuje použití většího průřezu třísky a rezné rychlosti. Soustružení je možné dále rozdělit na hrubování a dokončování. Na soustruhu lze obrábět válcové, kuželové či tvarové plochy, zapichovat, upichovat, čelně vypichovat, soustružit závity. Pro tyto operace se používá soustružnický nůž, jehož tvar i provedení se pro jednotlivé operace liší, viz obr. 6 a obr. 7. Dříve se jednalo hlavně o kované nože z rychlořezné oceli (HSS), které bylo nutno opakovaně brousit. Současně je však nástroj tvořen držákem s vyměnitelnou břitovou destičkou ze slinutého karbidu (SK), jejíž připevnění na držák se může dle výrobce lišit. [6]

a – ubírací nůž čelní; b – ubírací nůž přímý; c – ubírací nůž přímý; d – ubírací nůž ohnutý;
 e – ubírací nůž oboustranný; f – rohový nůž; g – rohový nůž; h – ubírací nůž stranový;
 i – hladící nůž; j – rádiusový nůž

Obr. 6 Přehled nožů pro vnější soustružení [8].

1 – ubírací; 2 – rohový; 3 – kopírovací; 4 – ubírací; 5 – ubírací; 6 – rohový

Obr. 7 Přehled nožů pro vnitřní soustružení [8].

Pro každý nástroj je nutné při obrábění zadat následující rezné parametry [6]:

- Řezná rychlost v_c – obvodová rychlost obrobku. Ze vzorce 2.1 je patrné že při zmenšujícím se obráběném průměru se otáčky obrobku postupně zvyšují.
- Posuv f_n – rychlost posuvu nástroje udávaná v $\text{mm} \cdot \text{min}^{-1}$. Posuv společně se zaoblením špičky nástroje zásadně ovlivňuje kvalitu obrobku. Obecně platí, že větší posuvy se používají pro hrubování a menší naopak pro dokončování.
- Šířka záběru a_p – velikost obráběného přídatku kolmo ke směru posuvu. Měla by být větší než zaoblení špičky nástroje pro správné utváření třísky.

Při vytváření technologického postupu bude nutno znát i další vztahy pro výpočet strojních časů. V případě podélného soustružení (obr. 8) je jednotkový strojní čas dán vztahem [9]:

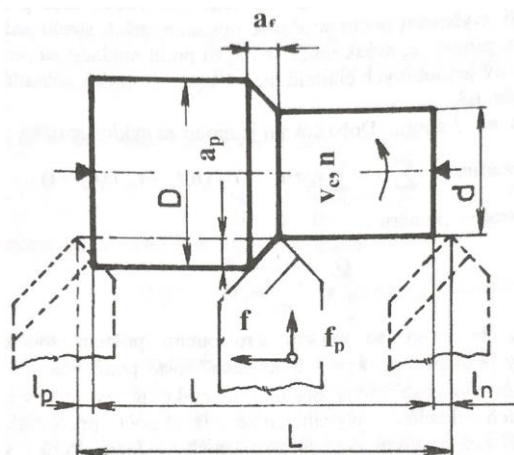
$$t_{AS} = \frac{l_n + l + l_p \cdot i}{n \cdot f} \quad (2.4)$$

kde: t_{AS} – jednotkový strojní čas [min],
 l_n – dráha náběhu nástroje [mm],
 l – délka obráběné plochy [mm],
 l_p – délka přeběhu nástroje [mm],
 i – počet třísek [-].

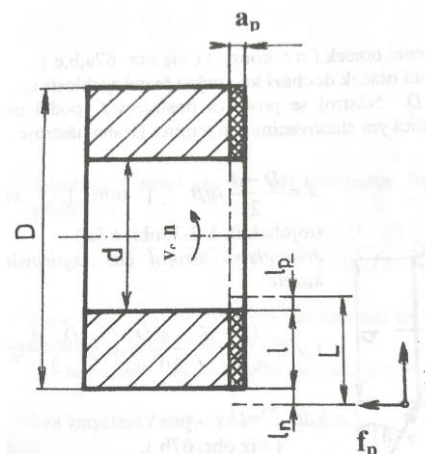
Strojní čas pro čelní soustružení při konstantní řezné rychlosti v_c (obr. 9) je dán vztahem [9]:

$$t_{AS} = \frac{\pi \cdot (D_{max}^2 - D_{min}^2)}{4 \cdot 10^3 \cdot v_c \cdot f} \quad (2.5)$$

kde: D_{max} – maximální soustružený průměr [mm],
 D_{min} – minimální soustružený průměr [mm].

Obr. 8 Soustružení válcové plochy [9].

Obr. 9 Soustružení čelní plochy [9].

2.2 Vrtání

Vrtání je technologie třískového obrábění proveditelná na velkém množství obráběcích strojů. Ať už na vrtačkách, vyvrtávačkách, soustruzích nebo frézkách. Vrtáním se zhotovují díry do plného materiálu nebo převrtávají díry již předvrtané, předlité nebo předkované. Vrták směřuje kolmo k obráběné ploše. Hlavní řezný pohyb je rotační a ve většině případů jej koná nástroj, vedlejší řezný pohyb je posuvný, a koná jej vždy nástroj, viz obr. 10. [6; 10]

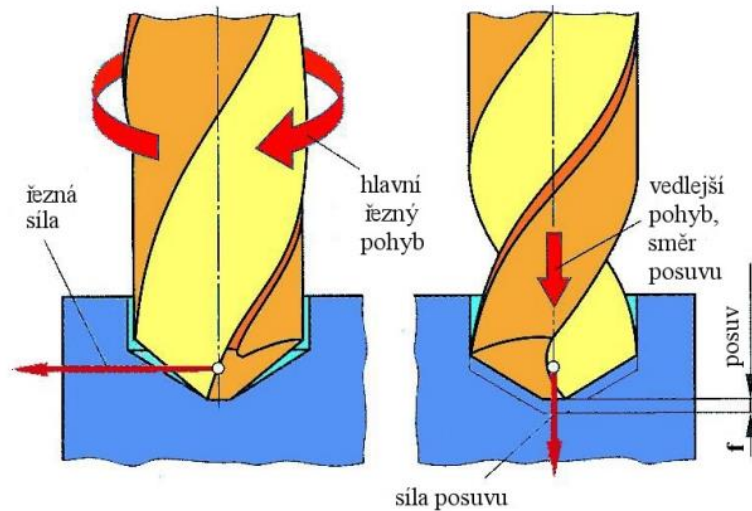
Řezná rychlost je při vrtání závislá na průměru vrtáku a jeho otáčkách. Vztah pro určení řezné rychlosti je potom obdobný jako pro soustružení, tedy 2.1, pouze je ve vztahu použit průměr vrtáku [7]:

$$v_c = \frac{\pi \cdot D_i \cdot n}{1000} \quad (2.6)$$

kde: D_i – průměr vrtáku [mm].

Posuvová rychlost je daná posuvem na otáčku a otáčkách vrtáku [7]:

$$v_f = \frac{f \cdot n}{1000} \quad (2.7)$$

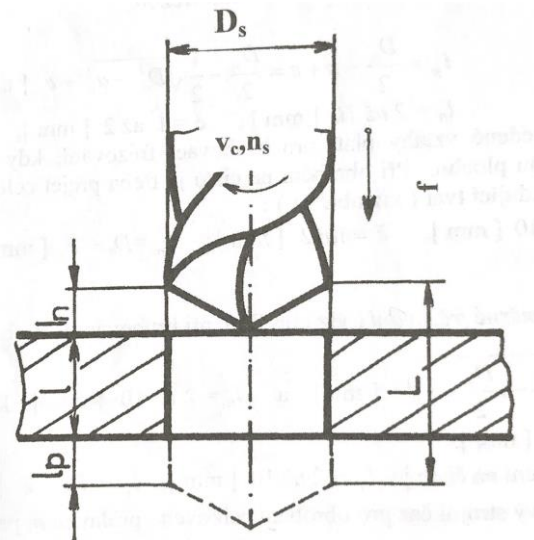

Obr. 10 Síly a pohyby při vrtání [10].

Nejpoužívanějším nástrojem pro vrtání jsou šroubovitě vrtáky, které mohou být vyráběny jak z rychlořezné oceli, tak i ze slinutých karbidů. Vrtáky menších průměrů jsou většinou vyráběny s válcovou stopkou a upínají se do sklíčidel, upínacích nebo svěracích pouzder. Naopak vrtáky větších průměrů jsou upínány pomocí Morse kužele. Pro přesnější polohy děr je vhodné použít před samotným vrtáním středící vrták [10].

Jednotkový strojní čas pro vrtání, případně i zahlubování, vyhrubování a vystružování (obr. 11) je dán vztahem podle – [9]:

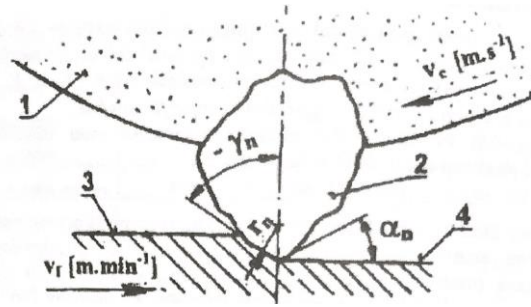
$$t_{AS} = \frac{\pi \cdot D_i \cdot (l_n + l + l_p)}{1000 \cdot v_c \cdot f} \quad (2.8)$$

Obr. 11 Vrtání (zahlubování, vyhrubování, vystružování) [9].

2.3 Broušení

Broušení je vysoce přesná dokončovací operace, broušením je dosahováno velmi dobré jakosti povrchu. Na rozdíl od jiných třískových metod obrábění zde není pevně definovaná geometrie břítu, viz obr. 12. Nástrojem je brousicí kotouč, na jehož povrchu jsou brousící zrna rozložena zcela nepravidelně. Brousicí kotouč odebírá velké množství elementárních třísek. [11]

1 – brousící kotouč; 2 – brousící element; 3 – broušený povrch; 4 – povrch po broušení
 v_c – řezná rychlost; v_f – posuvová rychlost; γ_n – normální úhel čela; α_n – normální úhel hřbetu

Obr. 12 Model záběru brousícího zrna [11].

Řezná rychlost brousícího kotouče je definovaná jako obvodová rychlost na maximálním průměru kotouče – podle [11]:

$$v_s = \frac{\pi \cdot D_s \cdot n_s}{60 \cdot 1000} \quad (2.9)$$

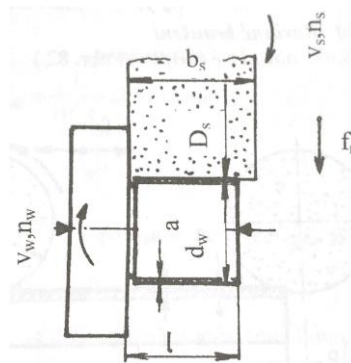
kde: v_s – řezná rychlost brousícího kotouče [$\text{m} \cdot \text{s}^{-1}$],
 D_s – maximální průměr brousícího kotouče [mm],
 n_s – otáčky brousícího kotouče [min^{-1}].

Obvodová rychlost obrobku v_w v případě rotačního broušení bývá $(60 \div 100)$ krát menší než řezná rychlost a ovlivňuje velikost řezné síly, jakost obrobené plochy a opotřebení brousícího kotouče [11]:

$$v_w = \frac{\pi \cdot D_w \cdot n_w}{1000} \quad (2.10)$$

kde: v_w – obvodová rychlost obrobku [$\text{m} \cdot \text{min}^{-1}$],
 D_w – průměr obrobku [mm],
 n_w – otáčky obrobku [min^{-1}].

Pro broušení příruby bude použito radiální (zapichovací) broušení, viz obr. 13. Při radiálním broušení je výkon o $(40 \div 80)$ % vyšší než v případě broušení s podélným posuvem. Podmínkou je však tuhý obrobek do maximální délky 350 mm. [11]

Obr. 13 Broušení do kulata vnější plochy zapichovacím způsobem [9].

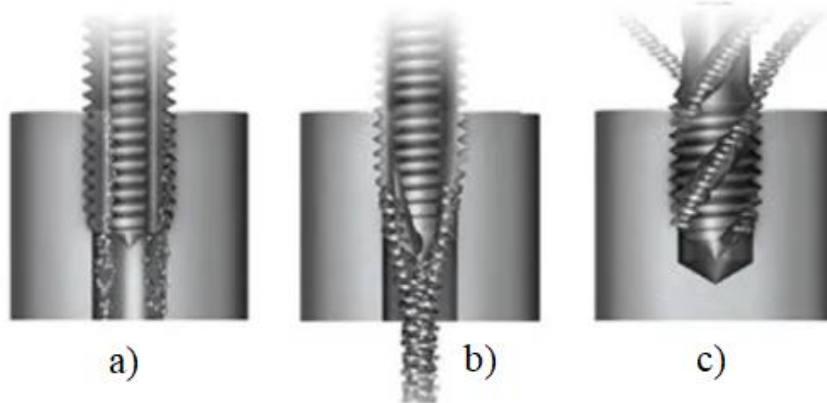
Jednotkový strojní čas pro broušení do kulata vnější plochy zapichovacím způsobem (obr. 13) je dán vztahem [9]:

$$t_{AS} = \frac{a}{n_w \cdot f_{rad}} \cdot k \quad (2.11)$$

kde: a – celkový přídavek na broušení na plochu [mm],
 f_{rad} – radiální posuv stolu [mm],
 k – koeficient vyjiskření $(1,2 - 1,5)$ [-].

2.4 Výroba vnitřních závitů

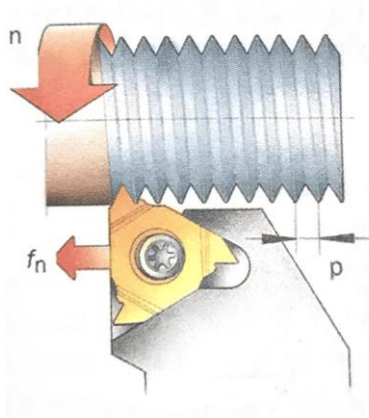
Při výrobě příruby bude nutno zhotovit množství vnitřních závitů. Nástroj pro řezání vnitřních závitů je nazýván závitník a je buď to ukončen čtyřhranem, nebo unašečem. Závitníky je možno dělit dle typu použití, kdy závitníky s přímou drážkou se používají pro zhotovení průchozích děr, viz obr. 14 a), b), zatímco závitníky se šroubovitou drážkou pro díry neprůchozí, viz obr. 14 c). Před samotným řezáním závitu je nejprve nutno zhotovit díry, které by měly být o hodnotu stoupání menší, než je velký průměr řezaného závitu. Závitník poté provádí zároveň rezný a posuvný pohyb. Při řezání neprůchozích závitů je nutno, aby předvrtaná díra byla hlubší než požadovaná délka závitu, jelikož závity nelze v žádném případě řezat až na dno díry. [10]

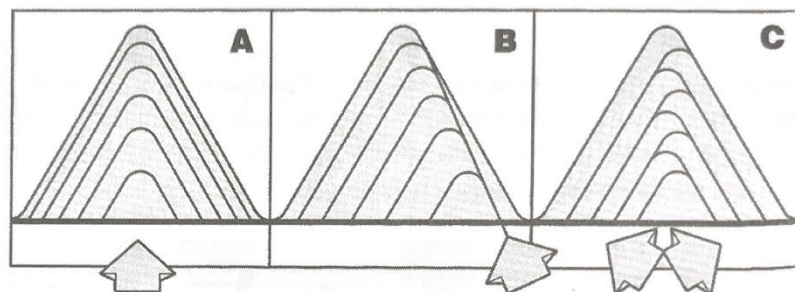
a – závitník s přímou drážkou; b – závitník se šroubovitým podbroušením drážky na špičce nástroje;
c – závitník se šroubovitou drážkou

Obr. 14 Typy závitníku – podle [12].

Soustružení závitů (obr. 15) již v dnešní době není problém díky různým závitovým cyklům vytvořených už v řídicích systémech CNC strojů. Pro soustružení závitu se v dnešní době používají převážně jedno profilové závitové nože s vyměnitelnou břitovou destičkou (VBD), jejíž profil je odvozen od daného závitu. Soustružení závitu je potom založeno na jednoduchém principu, kdy je nutné zajistit, aby měl nůž shodný posuv na otáčku se stoupáním závitu a poté je po jednotlivých třískách řezán samotný závit. Je možno použít několik typů přísuvů nože do řezu, viz obr. 16. Nejčastěji se však využívá radiální přísuv, při kterém dochází k rovnoměrnému úběru materiálu po bocích závitu. [6; 13]

Obr. 15 Soustružení závitu [6].

A) Radiální přísuv; B) Boční přísuv; C) Radiálně boční přísuv

Obr. 16 Způsoby přísuvu do závitu [6].

2.5 Obrobitelnost materiálů

Obrobitelnost je jednou z nejdůležitějších vlastností daného materiálu, která vystihuje jeho vhodnost k obrábění. Obrobitelnost je souhrnný vliv mechanických a fyzikálních vlastností, chemického složení, tepelného zpracování materiálu a způsobu výroby polotovaru na ekonomické i kvalitativní výsledky procesu řezání. Obrobitelnost lze obecně posuzovat dle vlivu materiálu na intenzitu otěru, z hlediska vlivu na správné tvoření třísky a z hlediska tvorby nových povrchů na obrobku. [7; 11]

Mezi nejdůležitější faktory obrobitelnosti se řadí [7]:

- způsob výroby a tepelné zpracování
- chemické složení a mikrostruktura
- mechanické a fyzikální vlastnosti
- metoda obrábění
- geometrie nástroje
- řezné podmínky
- nástrojový materiál

Jednotlivé strojírenské materiály jsou pro potřebu vyhodnocování rozděleny podle Celostátní normy a normativy do devíti skupin, označených písmeny malé abecedy v jednotlivých skupinách je poté vždy vybrán jeden materiál jako etalonový, viz tab. 4. V každé skupině je poté ještě dělení do tříd na základě indexu kinetické obrobitelnosti. Třídy se označují číslem, umístěným před písmeno, které určuje skupinu materiálu. Jednotlivé třídy jsou odstupňovány geometrickou řadou, v jejímž středu je etalonový materiál. Materiály v třídách s nižším číslem mají horší obrobitelnost než etalon, materiály v třídách s vyšším číslem mají naopak lepší obrobitelnost. Mezi třídami se poté řezná rychlost přepočítává pomocí koeficientu obrobitelnosti k_v . [7; 11]

Tab. 4 Třídy obrobitelnosti materiálu [14].

Druh materiálu	Skupina	Třídy obrobitelnosti etalonového materiálu	Etalonový materiál
Litiny	a	10a	42 2440
Oceli	b	14b	41 2051.1
Těžké neželezné kovy	c	11c	42 3213.21
Lehké neželezné kovy	d	10d	42 4380.11

Obrobitelnost hliníkových slitin závisí hlavně na jejich chemickém složení a výrobě polotovaru. Z legujících přísad má nepříznivější vliv na obrobitelnost slitiny měď, hořčík, mangan a zinek. Naopak křemík zhoršuje obrobitelnost. Podle stupně obrobitelnosti lze slitiny hliníku rozdělit do tří skupin [11]:

- nejlépe obrobitelné – tzv. duraly (Al + Cu, Al + Cu + Mg) nebo superduraly (Al + Cu + Zn + Mn)
- obrobitelné – slitiny Al + Si (Si <5 %)
- těžko obrobitelné – slitiny Al + Si (až 12 % Si), slitiny s přísadou Ni, Fe, Mn, a další

2.6 Nástrojové materiály

Nástrojových materiálů je v dnešní době na výběr velké množství – od nástrojových ocelí až po diamant. Avšak zatím neexistuje žádný nástrojový materiál, který by se dal považovat za univerzální, proto je každý jednotlivý nástrojový materiál vhodný pro určitý typ aplikace. [7]

Materiál nástroje, geometrie a další parametry nástroje musí splňovat vysoké nároky a výběr záleží především na [7]:

- tvarové složitosti a rozměrech obrobku, druhu obráběného materiálu,
- způsobu výroby polotovaru, druhy vměstků a jejich distribuce,
- druhu řezu, procesních podmínkách,
- obráběcím stroji,
- požadované kvalitě povrchu,
- ekonomické náročnosti řezného materiálu.

Rychlořezné nástrojové oceli

Rychlořezná nástrojová ocel je označována zkratkou HSS z anglického High Speed Steel. Pro výrobu se používají vysokolegované oceli 19 8xx (číslo 8 značí rychlořezné oceli) s obsahem uhlíku většinou pod 0,8 hm. %, která se následně kalí a pro dosažení ještě větší tvrdosti, následuje také popouštění. Řezná rychlost HSS může dosahovat $35 \text{ m} \cdot \text{min}^{-1}$. Rychlořezné oceli je taktéž možno povlakovat za účelem použití vyšších řezných rychlostí nebo pro prodloužení trvanlivost břitů. [7]

Slinuté karbidy

Slinuté karbidy jsou vyráběny pomocí práškové metalurgie. Skládají se z karbidu wolframu (WC) a pojiva, čímž je většinou kobalt (Co). Směs prášků WC+Co je slinována v ochranné atmosféře za 1300–1700°C. Slinováním je dosahováno vysoké hustoty bez poretivity materiálu. Řezné nástroje ze slinutých karbidů obsahují nejméně 80 % karbidových částic. [7]

Slinuté karbidy se dělí do několika skupin dle obráběného materiálu [7]:

- P – typ WC+TiC+Co, použití pro materiály, co tvoří dlouhou třísku, tedy zejména uhlíkové, slitinové a feritické korozivzdorné oceli
- M – obsahuje velké množství různých karbidů, má univerzální použití, především pro těžké hrubování nebo přerušované řezy
- K – typ WC+Co, pro obrábění materiálů, které tvoří krátkou, drobnou třísku, tedy litin případně neželezných kovů
- N – použití pro obrábění neželezných kovů (slitiny Al a Cu)
- H – pro zušlechtěné oceli na HRC 48-60
- S – pro speciální žárupevné slitiny na bázi Ni, Co, Fe a Ti

Dalšími řeznými materiály jsou řezná keramika, která je vhodná pro obrábění litin a zušlechtěných ocelí, kubický nitrid boru, případně nejtvrďší ze všech řezných materiálů je diamant. [7]

3 VOLBA STROJNÍHO A NÁSTROJOVÉHO VYBAVENÍ

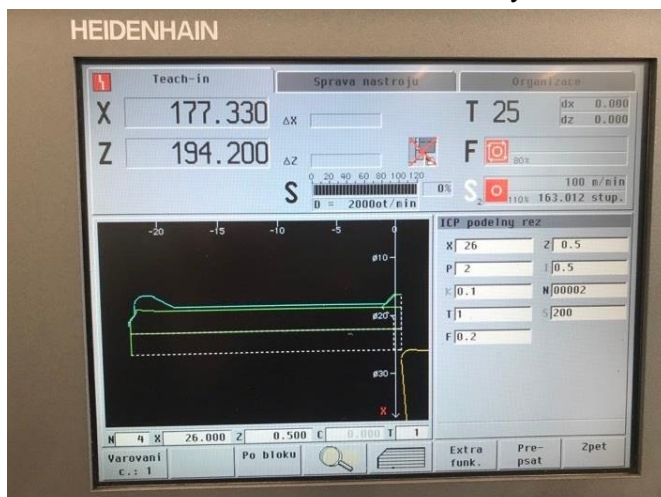
I přes to, že se součást bude vyrábět v kusových sériích budou pro jejich výrobu voleny CNC stroje dostupné již na dílně především z důvodu požadované přesnosti součásti. Díky jednoduchému programování dojde i k úspoře strojních časů.

3.1 Soustružnické operace

Pro všechny soustružnické operace bude použit hrotový soustruh MASTURN 32 CNC, viz obr. 17, který je vhodný pro přesné soustružnické práce, a to zejména v kusové nebo malosériové výrobě. Přesnost stroje odpovídá normě ISO 1708, a je zaručena při teplotě okolí $20\text{ °C} \pm 3\text{ °C}$. Stroj je řízený systémem Heidenhain Manualplus 4110, viz obr. 18. Systém se vyznačuje jednoduchým ovládáním a obsluhou. Zároveň je vybaven rychloupínačem nástrojů Multifix B, viz obr. 19, který je pro kusovou výrobu vhodný hlavně z důvodu dobré viditelnosti na nástroj. Nevýhodou rychloupínače nástrojů je nutnost vyměňovat jednotlivé nástroje manuálně, což vede k prodlužování času pro výměnu nástrojů. Oběžný průměr nad ložem je 320 mm, což pro výrobu příruby dostačuje. Hlavní technické údaje jsou potom uvedeny v příloze 2. [15]

Obr. 17 Hrotový soustruh MASTURN 32 CNC.

Obr. 18 Řídicí systém Heidenhain Manualplus 4110.

Obr. 19 Držák nástrojů Multifix B.

3.2 Vrtací operace

Pro vrtání děr bude použito vertikální obráběcí centrum ZPS MCFV 1260, viz obr. 20, které je určeno pro velké množství technologií. Centrum bude použito pro řezání závitů, které se nachází mimo osu součástí. Stroj je vybaven třemi na sebe kolnými, souvisle řízenými osami. Všechna vedení jsou tvořena lineárním vedením s valivými jednotkami, díky kterému je dosahováno vysoké přesnosti rozměrů a kvality obrobeného povrchu i při vysokém zatížení stroje. Nástroje do vřetena jsou upínány pomocí upínacího kužele ISO 40, kterých může být díky automatickému zásobníku na stroji až 24. Stroj je řízený systémem iTNC 530 od firmy Heidenhain. [16]

Obr. 20 Vertikální obráběcí centrum MCFV 1260.

3.3 Broušení

Broušení ploch v toleranci IT6 bude zhotoveno na hrotové brusce 2UD/750, viz obr. 21 od firmy TOS Hostivař. Bruska v roce 2016 prošla generální opravou, která byla uskutečněna firmou Broušící stroje Kučera, což dokazuje štítek stroje, viz obr. 22. Oběžný průměr brusky je 290 mm a vzdálenost mezi hroty je 750 mm, což pro broušení příruby zcela dostačuje. [17]

Obr. 21 Hrotová bruska 2UD/750.

Obr. 22 Výrobní štítek – generální oprava.

3.4 Nástroje

Pro správné zvolení nástrojů pro obrábění je nutné správně identifikovat obráběný materiál a znát jeho obrobitelnost. Nástroje pro všechny soustružnické operace budou s VBD, které se třídí dle obráběného materiálu podle ISO 513. Jelikož obráběným materiálem je slitina neželezných kovů EN – AW – 2007, budou voleny destičky pro obecné použití nebo přímo pro neželezné kovy, firma Iscar pro tyto účely prodává destičky z karbidu pod obchodním označením IC 20, která odpovídá podskupinám N05 – N20 dle normy ISO 513.

Na hrubování vnějšího povrchu součásti budou použity VBD s označením CNMG 120408-GN. Zaoblení špičky je 0,8 mm. Pro dokončování vnějšího povrchu budou použity destičky s označením DNMG 150604-TF se zaoblením špičky 0,4 mm. Obě VBD jsou od firmy Iscar, od které budou použity i držáky.

V případě obrábění vnitřního povrchu bude použita VBD s označením CCMT 09T308-14 od firmy Iscar se zaoblením špičky 0,8 mm. Držák destičky je od firmy Arno.

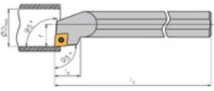

Pro soustružení vnitřního závitu M30 x 2 bude použit držák s označením SIR 0016 P16, do kterého bude upnuta destička od firmy Hoffmann Group, která není označená dle normy ISO. Destička má plný profil s vrcholovým úhlem 60° a je určena pro soustružení vnitřních závitů se stoupáním 2 mm.

Pro vrtání děr, které se nacházejí na čelní ploše příruby budou použity šroubovitě vrtáky z rychlořezné oceli od firmy Reca, od které budou použity i samotné závitníky M5 a M8 taktéž z rychlořezné oceli. Středící důlky pro zaručení správné polohy vrtaných děr budou zhotoveny pomocí NC navrtávačku DIN 6535 z SK od firmy Hoffmann Group. Firma Hoffmann Group dodá i šroubovitý vrták z SK pro vrtání děr Ø 12.

Brousicí kotouč z běžné keramiky o rozměrech 350x40x127 mm bude použit pro broušení dvou válcových ploch v toleranci IT6. Všechny použité nástroje jsou uvedeny v seznamu nástrojů v tab. 5.

Tab. 5 Seznam nástrojů [18; 19; 20; 21; 22; 23; 24; 25; 26; 27; 28; 29; 30; 31].

Číslo nástroje	Použití	Typ nástroje	Znázornění	Označení nástroje / Norma	Materiál	Výrobce
1	vnější soustružení hrubování	držák VBD		DCLNR 2020 K12		Iscar
2	vnější soustružení hrubování	VBD		CNMG 120408-GN	SK	Iscar
3	vnější soustružení dokončování	držák VBD		DDJNR 2020 K11		Iscar
4	vnější soustružení dokončování	VBD		DNMG 150604-TF	SK	Iscar

5	vnitřní soustružení hrubování	držák VBD		S20S SCLCR 09		Arno
6	vnitřní soustružení hrubování	VBD		CCMT 09T308-14	SK	Iscar
7	soustružení vnitřního závitu	držák VBD		SIR 0016 P16		Iscar
8	soustružení vnitřního závitu	VBD		Destička s plným profilem 60° vnitřní pravá HB7010	SK	Hoffmann Group
9	vrtání Ø 26	vrták		DIN 345-N	HSS	Reca
10	vrtání Ø 4,2	vrták		DIN 338-N	HSS	Reca
11	vrtání Ø 6,8	vrták		DIN 338-N	HSS	Reca
12	vrtání Ø 12	vrták		DIN 338-N	SK	Hoffmann Group
13	navrtávání 12 mm 90°	navrtávák		DIN 6535	SK	Hoffmann Group
14	závitování M5	závitník		DIN 371/B	HSS	Reca
15	závitování M8	závitník		DIN 371/B	HSS	Reca
16	broušení vnější povrch	brousící kotouč		T1 350x40x127 89A 602 K5A V217 50	běžná keramika	Tyrolit
Číslo nástroje	Použití	Typ nástroje	Znázornění	Označení nástroje / Norma	Materiál	Výrobce

3.5 Měřidla

Pro správnou kontrolu součástí bude nutné použít množství různých měřidel, případně kalibrů, konkrétně posuvná měřítka a mikrometry s různým rozsahem, a závitové kalibry pro kontrolu závitů. Pro správné ustavení obrobku při soustružení druhého upnutí bude použit páčkový úchylkoměr se stojánkem a pro určení počátku obrobku na vertikálním obráběcím centru bude použita obrobková sonda. Všechny měřidla jsou uvedeny v tab. 6.

Tab. 6 Seznam měřidel [32; 33; 34; 35; 36; 37].

Číslo měřidla	Název měřidla	Znázornění	Označení výrobce	Výrobce
20	Posuvné měřítko 0-150 mm		MarCal 16 EWR	Mahr
21	Posuvné měřítko 0-300 mm		MarCal 16 EWR	Mahr

22	Mikrometr 25-50 mm		41050401	Somet
23	Mikrometr 125-150 mm		45150401	Somet
24	Závitový kalibr M5-6H		17421	Völkel
25	Závitový kalibr M8-6H		16021	Völkel
26	Páčkový úchylkoměr horizontální		907.941	Schut
27	Magnetický stojánek		908.960	Schut
28	Obrobková sonda		OMP60	Renishaw
Číslo měřidla	Název měřidla	Znázornění	Označení výrobce	Výrobce

4 NÁVRH VÝROBY – ZÁKLADNÍ PŘÍRUBA

V následující kapitole bude sestaven technologický postup a návodky pro jednotlivé operace. Technologický postup udává sled technologických operací pro zhotovení finální součásti. Technologický postup počítá s případnou budoucí výrobou v kusových sériích, i když v tomto případě bude vyráběn pouze jediný kus. Postup pro součást základní příruba je uveden v tab. 7.

Tab. 7 Technologický postup pro výrobu součásti základní příruba.

		Technologický postup		Název součásti: Základní příruba	Číslo výkresu: 2023-BP-217479-01
Dne: 03.04.2023		Vyhotožil: Němec Lukáš		Materiál: EN-AW-2007	Polotovár: Ø210 - 55
List: 1/1		Kontroloval:		Počet kusů: 1	Hmotnost: 1,65 kg
č. o.	Název stroje	Dílna	Popis práce	Nástroje, měřidla, pomůcky	
10	Soustruh MT32	Obrobná	upnout za Ø210 do vnitřních čelistí zarovnat čelo na 52,5 vrtat díru Ø26 skrz hrubovat Ø127 g6 na Ø127,6 do délky 32,9 hrubovat Ø38 g6 na Ø38,6 do délky 15,8 hrubovat Ø35 na Ø35,3 do délky 3,4 soustružit díru Ø26 na Ø28 řezat závit M30x2 dokončovat čelo; Ø35 do délky 3,5; Ø38,3 do délky 15,9; Ø127,3 do délky 33 jedním řezem srazit hrany 1x15° a 0,5x45° soustružit zápich	Držák DCLNR 2020 K12 + VBD CNMG 120408-GN Držák DDJNR 2020 K11 + VBD DNMG 150604-NF Držák S20S SCLCR 09 + VBD CCMT 09T308-14 Držák SIR 0016 P16 + Destička s plným profilem 60° vnitřní pravá, stoupání 2 mm Vrták Ø 26	
20	Soustruh MT32	Obrobná	upnout za Ø127,3 do měkkých čelistí; vyrovnat zarovnat čelo na délku 50,1 hrubovat Ø200,3 do délky 17 hrubovat zkosení 12x30° hrubovat Ø50,3 do délky 1,9 dokončovat čelo na celkovou délku 50; Ø50 do délky 2; sražení 12x30°; Ø200 do délky 17 jedním řezem srazit hrany 0,5x45°	Držák DCLNR 2020 K12 + VBD CNMG 120408-GN Držák DDJNR 2020 K11 + VBD DNMG 150604-NF Páčkový úchylkoměr horizontální + Magnetický stojánek	
30	Kontrola		kontrolovat vzhledem; četnost 100 % kontrolovat Ø127,3; Ø38,3; Ø35; Ø200; Ø50; četnost 100 % kontrolovat délky 50; 33; 15,9; 3,5; 2; četnost 100 %	Posuvné měřítko 0-300 mm	

40	Vertikální obráběcí centrum MCFV 1260	Obrobna	upnout na stůl stroje na podložky; určit počátek obrobkovou sondou vrtat středící dříčky pro díry 8xØ4,2 do hloubky 6; 4xØ6,8 do hloubky 8 vrtat díru 2xØ12 do hloubky 25 vrtat díru 8xØ4,2 pro závit M5 do hloubky 18 vrtat díru 4xØ6,8 pro závit M8 do hloubky 22 řezat 8xM5-6H do hloubky 14 řezat 4x M8-6H do hloubky 18	NC navrtávák 12 mm, 90° Vrtáky Ø4,2 mm; Ø6,8 mm Vrták Ø12 mm Závitníky M5; M8 Obrobková sonda OPM60
50	Kontrola		kontrolovat závit M5 a M8; četnost 100 % kontrolovat Ø12; četnost 100 %	Posuvné měřítko 0-150 mm Kalibry M5-6H; M8-6H
60	Hrotová Bruska 2UD/750	Obrobna 2	upnout na trn brousit Ø127 g6 v délce 33 brousit Ø38 g6 v délce 16	Brousící kotouč T1 350x40x127 89A 602 K5A V217 50
70	Kontrola		kontrolovat Ø127 g6; Ø38 g6; četnost 100 %	Mikrometry 25-50 mm; 125-150 mm
80	Balení		balení; expedice	
č. o.	Název stroje	Dílna	Popis práce	Nástroje, měřidla, pomůcky

4.1 Výrobní návody

Výrobní návody jsou vyhotoveny pro každý stroj a každé upnutí samostatně. Graficky jsou znázorněny jednotlivé úseky v dané operaci kromě zápichu a malých sražení hran, které by nebylo v návodkách patrné. Zároveň jsou tyto úseky ve výpisu v návodkách uvedeny samostatně, ale budou zhotoveny v rámci dokončovací operace z tohoto důvodu, nebude pro tyto úseky vyplněn strojní a přídatný čas. Řezné parametry budou v případě VBD voleny dle katalogu výrobce s přihlédnutím na požadovanou drsnost povrchu. V případě vrtání nebo řezání závitů budou parametry voleny dle strojních tabulek Leinveber, Vávra [12] na základě třídy obrobitelnosti 9d, která byla zjištěna z lexikonu technických materiálů z normy ČSN 42 4250. Pro neželezné kovy má etalonový materiál obrobitelnost 10d, proto bude nutné tyto řezné rychlosti násobit opravným koeficientem obrobitelnosti k_v .

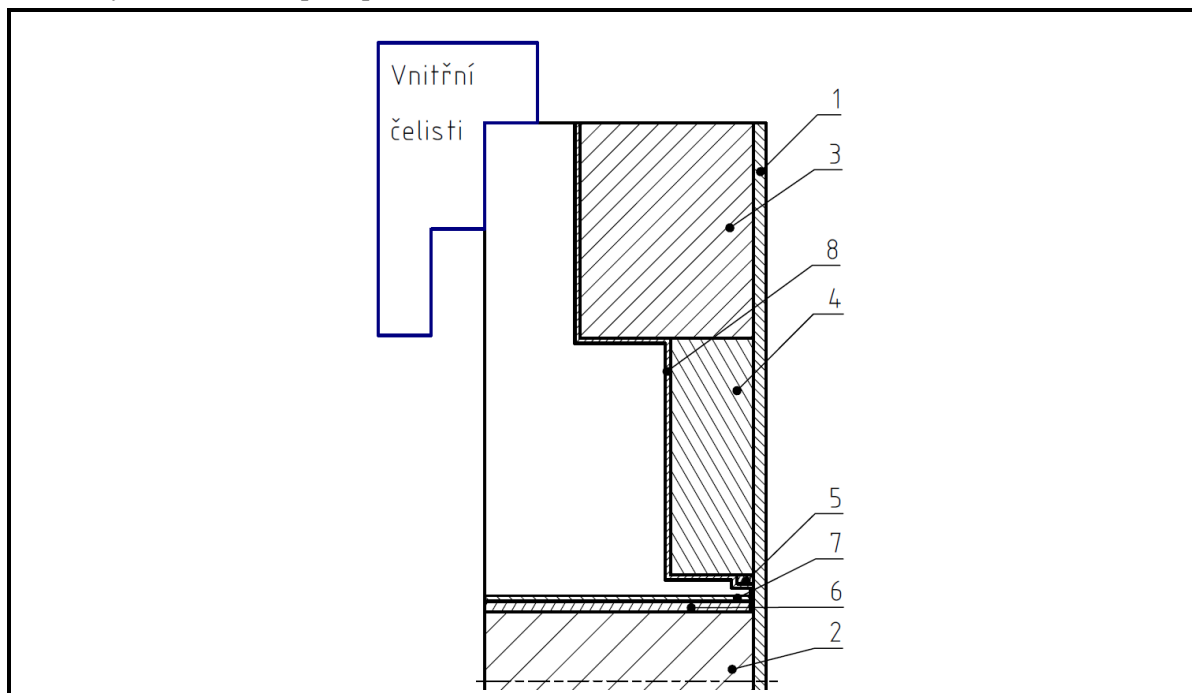
Výrobní návody pro soustružnické operace jsou uvedeny v tab. 8 (první upnutí) a v tab. 9 (druhé upnutí). Návodka pro vrtání děr a řezání závitů z čela příruby je uvedena v tab. 10, a v případě broušení je návodka v tab. 11.

Při výpočtech strojních časů by neměl být opomenut také čas přídatný, tedy čas, kdy se nástroj vrací zpět na výchozí pozici. Tento přídatný čas je vypočten dle následujícího vztahu [7]:

$$t_{AV} = \frac{L}{f_r} \quad (4.1)$$

kde: t_{AV} – přípravný čas [min],
L – celková dráha nástroje [mm],
 f_r – rychloposuv stroje [mm].

Tab. 8 Výrobní návodka pro operaci 10.

VÝROBNÍ NÁVODKA – OPERACE 10

VUT FSI		Součást: Základní příruba			Vyhotovil: Němec Lukáš			Stroj: MT 32		
č. úseku	Popis úseku	v_c	n	i	f	a_p	L	t_{AS}	t_{AV}	Nástroj
		[m·min ⁻¹]	[min ⁻¹]		[mm]	[mm]		[mm]	[min]	
1	Čelní soustružení	200	-	1	0,2	2,5	105	0,86	0,01	1; 2
2	Vrtání	17	208	1	0,22	13	52	1,45	0,01	9
3	Hrubování	300	454,7	14	0,25	2,95	35	4,31	0,07	1; 2
4	Hrubování	300	748,4	15	0,25	2,95	18	1,44	0,04	1; 2
5	Hrubování	300	2473,9	1	0,25	1,65	5,5	0,01	-	1; 2
6	Vnitřní polohrubování	200	2448,5	1	0,18	1	54	0,12	0,01	5; 6
7	Závitování	80	909,5	5	2	-	64,5	0,18	0,01	7; 8
8	Dokončování	300	-	1	0,15	0,3	216	1,01	0,02	3; 4
9	Sražení hran	300	-	1	0,15	0,3	2	-	-	3; 4
10	Soustružení zápichu	300	-	1	0,15	0,4	4,5	-	-	3; 4

Výpočty pro výrobní návodku pro operaci 10Rychloposuv soustruhu MT 32 činí $f_r = 7500 \text{ mm} \cdot \text{min}^{-1}$ Úsek 1 – Čelní soustružení

Hodnoty z katalogu výrobce VBD (příloha 5):

$$v_c = 200 \text{ m} \cdot \text{min}^{-1}$$

$$f = 0,2 \text{ mm}$$

$$a_p = 2,5 \text{ mm}$$

Výpočty podle 2.5; 4.1:

$$t_{AS1} = \frac{\pi \cdot 210^2}{4 \cdot 10^3 \cdot 200 \cdot 0,2} = 0,86 \text{ min}$$

$$t_{AV1} = \frac{105}{7500} = 0,01 \text{ min}$$

Úsek 2 – Vrtání díry Ø 26

Ze strojních tabulek – vrtání nepředvrtaných děr [14]:

Řezné parametry byly přepočítány dle opravného součinitele $k_{v2}=0,84$ pro obrobiteľnost 9d

$$v_c = 17 \text{ m} \cdot \text{min}^{-1}$$

$$f = 0,22 \text{ mm}$$

$$a_p = 13 \text{ mm} (i = 1)$$

Výpočty podle 2.1; 2.8; 4.1:

$$n_2 = \frac{1000 \cdot 17}{\pi \cdot 26} = 208 \text{ min}^{-1}$$

$$t_{AS2} = \frac{\pi \cdot 26 \cdot (7 + 52,5 + 7)}{1000 \cdot 17 \cdot 0,22} = 1,45 \text{ min}$$

$$t_{AV2} = \frac{60,5}{7500} = 0,01 \text{ min}$$

Úsek 3 – Hrubování vnějšího povrchu z Ø 210 na Ø 127,6

Hodnoty z katalogu výrobce VBD (příloha 5):

$$v_c = 300 \text{ m} \cdot \text{min}^{-1}$$

$$f = 0,25 \text{ mm}$$

$$a_p = 2,95 \text{ mm} (i = 14)$$

Výpočty podle 2.1; 2.4; 4.1:

$$n_3 = \frac{1000 \cdot 300}{\pi \cdot 210} = 454,7 \text{ min}^{-1}$$

$$t_{AS3} = \frac{(2 + 33) \cdot 14}{454,7 \cdot 0,25} = 4,31 \text{ min}$$

$$t_{AV3} = \frac{35 \cdot 14}{7500} = 0,07 \text{ min}$$

Úsek 4 – Hrubování vnějšího povrchu z Ø 127,6 na Ø 38,6

Hodnoty z katalogu výrobce VBD (příloha 5):

$$v_c = 300 \text{ m} \cdot \text{min}^{-1}$$

$$f = 0,25 \text{ mm}$$

$$a_p = 2,95 \text{ mm} \quad (i = 15)$$

Výpočty podle 2.1; 2.4; 4.1:

$$n_4 = \frac{1000 \cdot 300}{\pi \cdot 127,6} = 748,4 \text{ min}^{-1}$$

$$t_{AS4} = \frac{(2 + 16) \cdot 15}{748,4 \cdot 0,25} = 1,44 \text{ min}$$

$$t_{AV4} = \frac{18 \cdot 15}{7500} = 0,04 \text{ min}$$

Úsek 5 – Hrubování vnějšího povrchu z Ø 38,6 na Ø 35,3

Hodnoty z katalogu výrobce VBD (příloha 5):

$$v_c = 300 \text{ m} \cdot \text{min}^{-1}$$

$$f = 0,25 \text{ mm}$$

$$a_p = 1,65 \text{ mm} \quad (i = 1)$$

Výpočty podle 2.1; 2.4; 4.1:

$$n_5 = \frac{1000 \cdot 300}{\pi \cdot 38,6} = 2473,9 \text{ min}^{-1}$$

$$t_{AS5} = \frac{2 + 3,5}{2473,9 \cdot 0,25} = 0,01 \text{ min}$$

$$t_{AV5} = \frac{5,5}{7500} = 0,001 \text{ min}$$

Úsek 6 – Polohrubování vnitřní díry z Ø 26 na Ø 28

Hodnoty z katalogu výrobce VBD (příloha 7):

$$v_c = 200 \text{ m} \cdot \text{min}^{-1}$$

$$f = 0,18 \text{ mm}$$

$$a_p = 1 \text{ mm} \quad (i = 1)$$

Výpočty podle 2.1; 2.4; 4.1:

$$n_6 = \frac{1000 \cdot 200}{\pi \cdot 26} = 2448,5 \text{ min}^{-1}$$

$$t_{AS6} = \frac{1 + 52,5 + 0,5}{2448,5 \cdot 0,18} = 0,12 \text{ min}$$

$$t_{AV6} = \frac{54}{7500} = 0,01 \text{ min}$$

Úsek 7 – Soustružení závitu M30x2

Výrobce doporučuje pro hliníkové slitiny $250 \text{ m}\cdot\text{min}^{-1}$, avšak po předchozí zkušenosti je pro závitování vhodnější menší řezná rychlost pro dosažení odpovídající kvality povrchu závitu.

Hodnoty z katalogu výrobce VBD (příloha 8):

$$v_c = 80 \text{ m}\cdot\text{min}^{-1}$$

$$f = 2 \text{ mm}$$

$$a_p - \text{proměnlivé (} i = 5 \text{)}$$

Výpočty podle 2.1; 2.4; 4.1:

$$n_7 = \frac{1000 \cdot 80}{\pi \cdot 28} = 909,5 \text{ min}^{-1}$$

$$t_{AS7} = \frac{(10 + 52,5 + 2) \cdot 5}{909,5 \cdot 2} = 0,18 \text{ min}$$

$$t_{AV7} = \frac{64,5}{7500} = 0,01 \text{ min}$$

Úsek 8 – Dokončování čela; $\emptyset 35$; $\emptyset 38,3$; $\emptyset 127,3$ jedním řezem

Hodnoty z katalogu výrobce VBD (příloha 6):

$$v_c = 300 \text{ m}\cdot\text{min}^{-1}$$

$$f = 0,15 \text{ mm}$$

$$a_p = 0,3 \text{ mm (} i = 1 \text{)}$$

Výpočty podle 2.1; 2.4; 2.5; 4.1:

$$n_{8.1} = \frac{1000 \cdot 300}{\pi \cdot 35,3} = 2705,2 \text{ min}^{-1}$$

$$n_{8.2} = \frac{1000 \cdot 300}{\pi \cdot 38,6} = 2473,9 \text{ min}^{-1}$$

$$n_{8.3} = \frac{1000 \cdot 300}{\pi \cdot 127,6} = 748,4 \text{ min}^{-1}$$

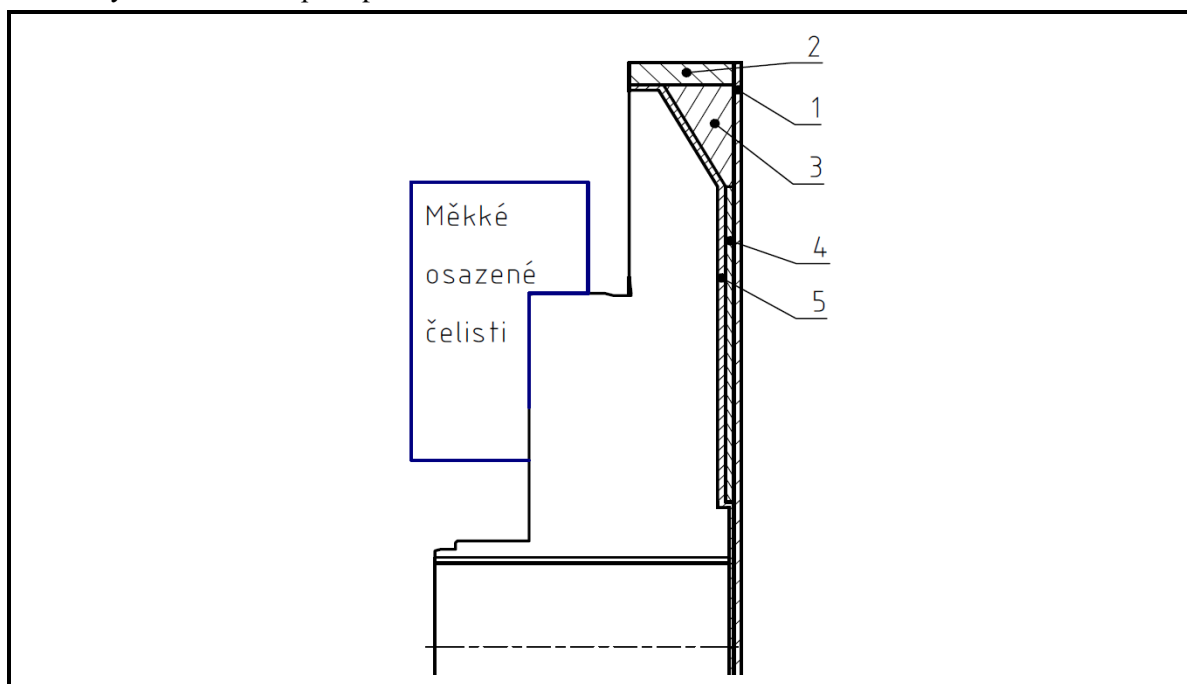
$$t_{AS8_průměry} = \frac{1 + 3,5}{2705,2 \cdot 0,15} + \frac{12,5}{2473,9 \cdot 0,15} + \frac{17}{748,4 \cdot 0,15} = 0,2 \text{ min}$$

$$t_{AS8_čela} = \frac{\pi \cdot (35,6^2 - 28^2)}{4 \cdot 10^3 \cdot 300 \cdot 0,15} + \frac{\pi \cdot (38,6^2 - 35,3^2)}{4 \cdot 10^3 \cdot 300 \cdot 0,15} + \frac{\pi \cdot (127,6^2 - 38,6^2)}{4 \cdot 10^3 \cdot 300 \cdot 0,15} + \frac{\pi \cdot (210^2 - 127,6^2)}{4 \cdot 10^3 \cdot 300 \cdot 0,15} = 0,81 \text{ min}$$

$$t_{AS8} = 0,2 + 0,81 = 1,01 \text{ min}$$

$$t_{AV8} = \frac{86 + 33}{7500} = 0,01 \text{ min}$$

Tab. 9 Výrobní návodka pro operaci 20.

VÝROBNÍ NÁVODKA – OPERACE 20

VUT FSI	Součást: Základní příruba	Vyhotovil: Němec Lukáš	Stroj: MT 32

č. úseku	Popis úseku	v_c	n	i	f	a_p	L	t_{as}	t_{av}	Nástroj
		[m·min ⁻¹]	[min ⁻¹]		[mm]	[mm]		[mm]	[min]	
1	Čelní soustružení	200	-	1	0,2	2,4	181	0,86	0,01	1; 2
2	Hrubování	300	454,7	2	0,25	2,43	20	0,35	0,01	1; 2
3	Hrubování	300	477,5	8	0,25	2,6	8	0,54	0,01	1; 2
4	Hrubování	300	602,9	22	0,25	2,45	22	0,58	0,01	1; 2
5	Dokončování	300	-	1	0,15	0,3	148,4	0,8	0,01	3; 4
6	Sražení hran	300	-	1	0,15	0,3	1,3	-	-	3; 4

Výpočty pro výrobní návodka pro operaci 20
Úsek 1 – Čelní soustružení

Hodnoty z katalogu výrobce VBD (příloha 5):

$$v_c = 200 \text{ m} \cdot \text{min}^{-1}$$

$$f = 0,2 \text{ mm}$$

$$a_p = 2,4 \text{ mm}$$

Výpočty podle 2.5; 4.1:

$$t_{AS1} = \frac{\pi \cdot 210^2 - 29^2}{4 \cdot 10^3 \cdot 200 \cdot 0,2} = 0,86 \text{ min}$$

$$t_{AV1} = \frac{90,5}{7500} = 0,01 \text{ min}$$

Úsek 2 – Hrubování vnějšího povrchu z Ø 210 na Ø 200,3

Hodnoty z katalogu výrobce VBD (příloha 5):

$$v_c = 300 \text{ m} \cdot \text{min}^{-1}$$

$$f = 0,25 \text{ mm}$$

$$a_p = 2,43 \text{ mm (i = 2)}$$

Výpočty podle 2.1; 2.4; 4.1:

$$n_2 = \frac{1000 \cdot 300}{\pi \cdot 210} = 454,7 \text{ min}^{-1}$$

$$t_{AS2} = \frac{(2 + 17 + 1) \cdot 2}{454,7 \cdot 0,25} = 0,35 \text{ min}$$

$$t_{AV2} = \frac{20 \cdot 2}{7500} = 0,01 \text{ min}$$

Úsek 3 – Hrubování zkosení 12x30°

Hodnoty z katalogu výrobce VBD (příloha 5):

$$v_c = 300 \text{ m} \cdot \text{min}^{-1}$$

$$f = 0,25 \text{ mm}$$

$$a_p = 2,6 \text{ mm (i = 8)}$$

Výpočty podle 2.1; 2.4; 4.1:

$$n_3 = \frac{1000 \cdot 300}{\pi \cdot 200} = 477,5 \text{ min}^{-1}$$

$$t_{AS3} = \frac{(2 + 6) \cdot 8}{477,5 \cdot 0,25} = 0,54 \text{ min}$$

$$t_{AV3} = \frac{8 \cdot 8}{7500} = 0,01 \text{ min}$$

Úsek 4 – Hrubování z Ø 158,4 na Ø 50,3

Hodnoty z katalogu výrobce VBD (příloha 5):

$$v_c = 300 \text{ m} \cdot \text{min}^{-1}$$

$$f = 0,25 \text{ mm}$$

$$a_p = 2,45 \text{ mm (i = 22)}$$

Výpočty podle 2.1; 2.4; 4.1:

$$n_4 = \frac{1000 \cdot 300}{\pi \cdot 158,4} = 602,9 \text{ min}^{-1}$$

$$t_{AS4} = \frac{(2 + 2) \cdot 22}{602,9 \cdot 0,25} = 0,58 \text{ min}$$

$$t_{AV4} = \frac{4 \cdot 22}{7500} = 0,01 \text{ min}$$

Úsek 5 – Dokončování čela; Ø 50; zkosení 12x30°; Ø 200 jedním řezem

Hodnoty z katalogu výrobce VBD (příloha 6):

$$v_c = 300 \text{ m} \cdot \text{min}^{-1}$$

$$f = 0,15 \text{ mm}$$

$$a_p = 0,3 \text{ mm} \quad (i = 1)$$

Výpočty podle 2.1; 2.4; 2.5; 4.1:

$$n_{5.1} = \frac{1000 \cdot 300}{\pi \cdot 50} = 1909,9 \text{ min}^{-1}$$

$$n_{5.2} = \frac{1000 \cdot 300}{\pi \cdot 200} = 477,5 \text{ min}^{-1}$$

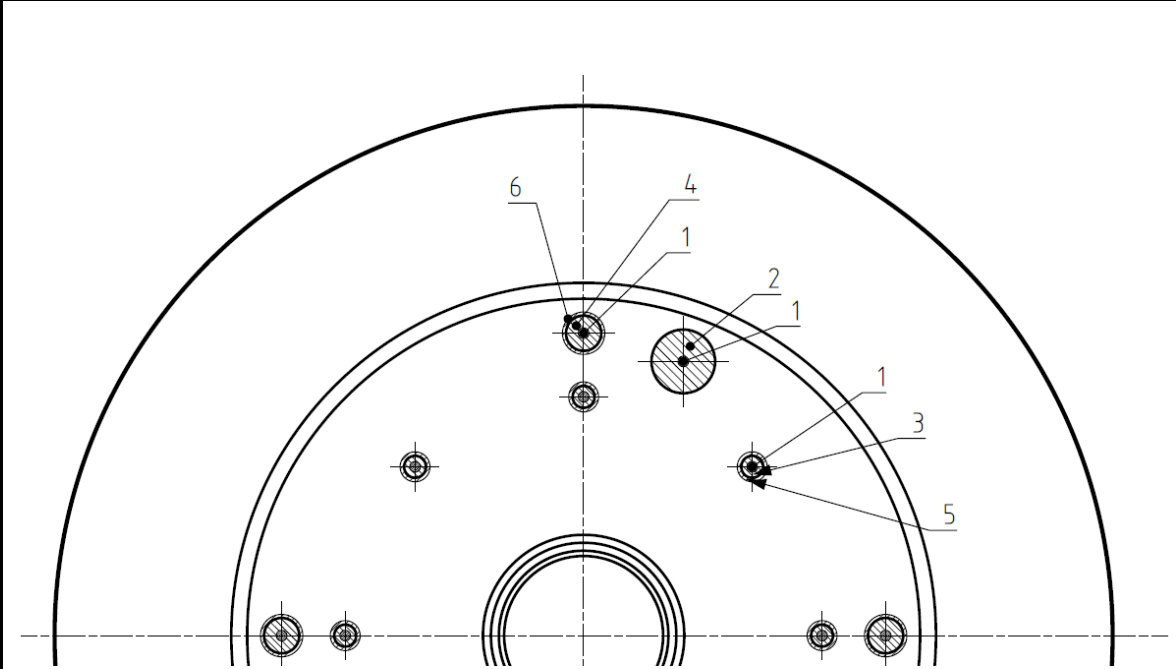
$$t_{AS4_průměry} = \frac{1 + 2}{1909,9 \cdot 0,15} + \frac{\cos(30) \cdot 12}{477,5 \cdot 0,15} + \frac{15 + 1}{477,5 \cdot 0,15} = 0,38 \text{ min}$$

$$t_{AS4_čela} = \frac{\pi \cdot (50^2 - 28^2)}{4 \cdot 10^3 \cdot 300 \cdot 0,15} + \frac{\pi \cdot (158,4^2 - 50^2)}{4 \cdot 10^3 \cdot 300 \cdot 0,15} = 0,42 \text{ min}$$

$$t_{AS4} = 0,38 + 0,42 = 0,8 \text{ min}$$

$$t_{AV4} = \frac{86 + 18}{7500} = 0,01 \text{ min}$$

Tab. 10 Výrobní návodka pro operaci 40.

VÝROBNÍ NÁVODKA – OPERACE 40										
VUT FSI		Součást: Základní příruba			Vyhotovil: Němec Lukáš			Stroj: MCFV 1260		
č. úseku	Popis úseku	v_c	n	i	f	a_p	L	t_{as}	t_{av}	Nástroj
		[m·min ⁻¹]	[min ⁻¹]		[mm]	[mm]	[mm]	[min]	[min]	
1	Vrtání středících důlků	180	4775	14	0,05	1,5	3,5	0,21	0,001	13
2	Vrtání	180	4775	2	0,2	6	25	0,05	0,002	12
3	Vrtání	22	1667	8	0,06	2,1	16	1,36	0,003	10
4	Vrtání	22	1030	4	0,08	3,4	20	1,02	0,002	11
5	Řezání závitů	15	955	8	0,75	-	14	0,17	0,003	14
6	Řezání závitů	15	597	4	1,25	-	18	0,1	0,002	15

Výpočty pro výrobní návodku pro operaci 40

Rychloposuv stroje MCFV 1260 je $f_r = 40\,000\text{ m}\cdot\text{min}^{-1}$

Úsek 1 – Navrtání středících důlků

Z technického listu výrobce (příloha 9):

$$v_c = 180\text{ m}\cdot\text{min}^{-1}$$

$$f = 0,05\text{ mm}$$

$$a_p = 1,5\ (i = 14)$$

Výpočty podle 2.1; 2.8; 4.1:

$$n_1 = \frac{1000 \cdot 180}{\pi \cdot 12} = 4775 \text{ min}^{-1}$$

$$t_{AS1} = \frac{\pi \cdot 12 \cdot (2 + 1,5) \cdot 14}{1000 \cdot 180 \cdot 0,05} = 0,21 \text{ min}$$

$$t_{AV2} = \frac{3,5 \cdot 14}{40\,000} = 0,001 \text{ min}$$

Úsek 2 – Vrtání Ø12

Z technického listu výrobce (příloha 10):

$$v_c = 180 \text{ m} \cdot \text{min}^{-1}$$

$$f = 0,20 \text{ mm}$$

$$a_p = 6 \text{ (i = 12)}$$

Výpočty podle 2.1; 2.8; 4.1:

$$n_1 = \frac{1000 \cdot 180}{\pi \cdot 12} = 4775 \text{ min}^{-1}$$

$$t_{AS1} = \frac{\pi \cdot 12 \cdot (1 + 25) \cdot 2}{1000 \cdot 180 \cdot 0,2} = 0,05 \text{ min}$$

$$t_{AV2} = \frac{52}{40\,000} = 0,001 \text{ min}$$

Úsek 3 – Vrtání Ø 4,2

Ze strojnických tabulek – vrtání nepředvrtaných děr [14]:

Řezné parametry byly přepočítány dle opravného součinitele $k_{v2}=0,84$ pro obrobiteľnost 9d

$$v_c = 22 \text{ m} \cdot \text{min}^{-1}$$

$$f = 0,06 \text{ mm}$$

$$a_p = 2,1 \text{ (i = 8)}$$

Výpočty podle 2.1; 2.8; 4.1:

$$n_1 = \frac{1000 \cdot 22}{\pi \cdot 4,2} = 1667 \text{ min}^{-1}$$

$$t_{AS1} = \frac{\pi \cdot 4,2 \cdot (1 + 16) \cdot 8}{1000 \cdot 22 \cdot 0,06} = 1,36 \text{ min}$$

$$t_{AV2} = \frac{17 \cdot 8}{40\,000} = 0,003 \text{ min}$$

Úsek 4 – Vrtání Ø 6,8

Ze strojnických tabulek – vrtání nepředvrtaných děr [14]:

Řezné parametry byly přepočítány dle opravného součinitele $k_{v2}=0,84$ pro obrobiteľnost 9d

$$v_c = 15 \text{ m} \cdot \text{min}^{-1}$$

$$f = 0,08 \text{ mm}$$

$$a_p = 3,4 \text{ (i = 4)}$$

Výpočty podle 2.1; 2.8; 4.1:

$$n_1 = \frac{1000 \cdot 22}{\pi \cdot 6,8} = 1030 \text{ min}^{-1}$$

$$t_{AS1} = \frac{\pi \cdot 6,8 \cdot (1 + 20) \cdot 4}{1000 \cdot 22 \cdot 0,08} = 1,02 \text{ min}$$

$$t_{AV2} = \frac{21 \cdot 4}{40\,000} = 0,002 \text{ min}$$

Úsek 5 – Řezání závitů M5

Ze strojnických tabulek – doporučené řezné rychlosti pro závitníky [14]:

$$v_c = 15 \text{ m} \cdot \text{min}^{-1}$$

$$f = 0,75 \text{ mm}$$

$$i = 8$$

Výpočty podle 2.1; 2.8; 4.1:

$$n_1 = \frac{1000 \cdot 15}{\pi \cdot 5} = 955 \text{ min}^{-1}$$

$$t_{AS1} = \frac{\pi \cdot 5 \cdot (1 + 14) \cdot 8}{1000 \cdot 15 \cdot 0,75} = 0,17 \text{ min}$$

$$t_{AV2} = \frac{15 \cdot 8}{40\,000} = 0,003 \text{ min}$$

Úsek 6 – Řezání závitů M8

Ze strojnických tabulek – doporučené řezné rychlosti pro závitníky [14]:

$$v_c = 15 \text{ m} \cdot \text{min}^{-1}$$

$$f = 1,25 \text{ mm}$$

$$i = 4$$

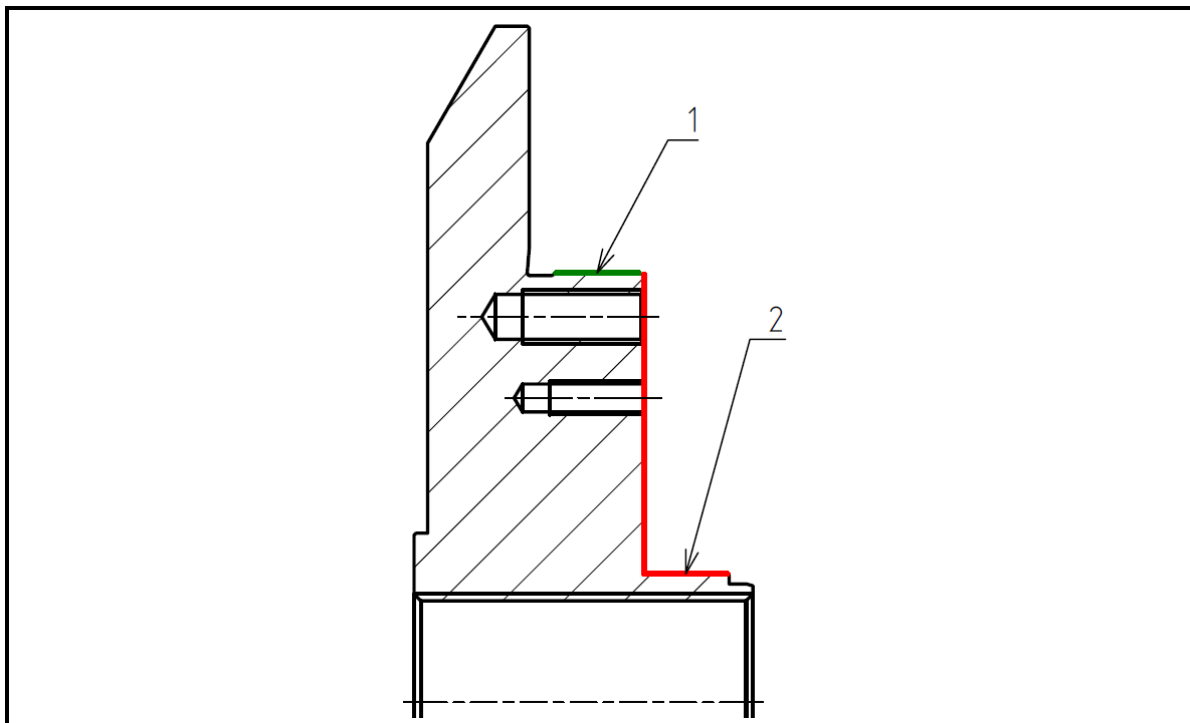
Výpočty podle 2.1; 2.8; 4.1:

$$n_1 = \frac{1000 \cdot 15}{\pi \cdot 8} = 597 \text{ min}^{-1}$$

$$t_{AS1} = \frac{\pi \cdot 8 \cdot (1 + 18) \cdot 4}{1000 \cdot 15 \cdot 1,25} = 0,1 \text{ min}$$

$$t_{AV2} = \frac{19 \cdot 4}{40\,000} = 0,002 \text{ min}$$

Tab. 11 Výrobní návodka pro operaci 60.

VÝROBNÍ NÁVODKA – OPERACE 60

VUT FSI		Součást: Základní příruba			Vyhotožil: Němec Lukáš			Stroj: 2UD/750		
č. úkonu	Popis úkonu	v_c	n_s	n_w	f	a	L	t_{as}	t_{av}	Nástroj
		[m·s ⁻¹]	[min ⁻¹]	[min ⁻¹]	[mm]	[mm]	[mm]	[min]	[min]	
1	Broušení	40	1910	60	0,05	0,15	-	0,06	-	16
2	Broušení	40	1910	201	0,05	0,15	-	0,02	-	16

Výpočty pro výrobní návodka pro operaci 60

Úsek 1 – Broušení Ø 127 g6

Řezná rychlost brousícího kotouče dle výrobce (příloha 11):

$$v_c = 40 \text{ m} \cdot \text{s}^{-1}$$

$$v_w = 0,4 \text{ m} \cdot \text{s}^{-1} \text{ (obvodová rychlost } v_w \text{ byla zvolena 100krát menší než řezná rychlost } v_c \text{)}$$

$$a = 0,15 \text{ mm}$$

$$f_r = 0,05 \text{ mm}$$

Výpočty podle 2.9; 2.10; 2.11:

$$n_s = \frac{60 \cdot 1000 \cdot 40}{\pi \cdot 400} = 1910 \text{ min}^{-1} \rightarrow 1950 \text{ min}^{-1}$$

$$n_w = \frac{60 \cdot 0,4 \cdot 1000}{\pi \cdot 127} = 60 \text{ min}^{-1} \rightarrow 76 \text{ min}^{-1}$$

$$t_{AS} = \frac{0,15}{76 \cdot 0,05} \cdot 1,5 = 0,06 \text{ min}$$

Úsek 2 – Broušení Ø 38 g6

Řezná rychlost broušícího kotouče dle výrobce (příloha 11):

$$v_c = 40 \text{ m} \cdot \text{s}^{-1}$$

$v_w = 0,4 \text{ m} \cdot \text{s}^{-1}$ (obvodová rychlost v_w byla zvolena 100krát menší než řezná rychlost v_c)

$$a = 0,15 \text{ mm}$$

$$f_r = 0,05 \text{ mm}$$

Výpočty podle 2.9; 2.10; 2.11:

$$n_s = \frac{60 \cdot 1000 \cdot 40}{\pi \cdot 400} = 1910 \text{ min}^{-1} \rightarrow 1950 \text{ min}^{-1}$$

$$n_w = \frac{60 \cdot 0,4 \cdot 1000}{\pi \cdot 38} = 201 \text{ min}^{-1} \rightarrow 190 \text{ min}^{-1}$$

$$t_{AS} = \frac{0,15}{190 \cdot 0,05} \cdot 1,5 = 0,02 \text{ min}$$

Pozn.: Výsledné otáčky v úseku 1 a 2 byly po vypočtu stanoveny dle možností stroje.

Celkový strojní čas pro výrobu jednoho kusu byl určen dle návodek na 15,73 min, ovšem s přihlédnutím na to, že se jedná o kusovou výrobu, by bylo vhodné dle počtu kusů rozpočítat i čas potřebný k seřízení jednotlivých strojů za účelem určení ceny za kus. Všechny strojní časy jednotlivých operací jsou uvedeny v tab. 12.

Tab. 12 Strojní čas pro výrobu součásti.

Operace	Soustružení 1. upnutí	Soustružení 2. upnutí	Vrtání a řezání závitů	Broušení	Celkem
Strojní čas [min]	9,38	3,13	2,91	0,08	15,5
Přídavný čas [min]	0,17	0,05	0,013	0	0,233
Celkový čas [min]	9,55	3,18	2,923	0,08	15,733

5 VÝROBA SOUČÁSTI

Následující kapitola je věnována samotné výrobě součásti. Při výrobě bylo postupováno dle technologického postupu navrhnutého dříve, viz tab. 7. Polotovár o rozměrech $\varnothing 210\text{--}55$ mm byl nejprve upnut do vnitřních čelistí za vnější průměr, viz obr. 23 a) na soustruh MT 32, kde bylo nejprve zarovnáno čelo, vyvrtána díra a hrubován vnější povrch součásti. Díra $\varnothing 26$ byla následně zvětšena pro řezání závitu M30 x 2 na $\varnothing 28$, tedy malý průměr závitu. Po vyřezání závitu byl dokončen vnější povrch, zhotoven zápich a sražený hrany. Součást po dokončeném prvním upnutí je zobrazena na obr. 23 b).

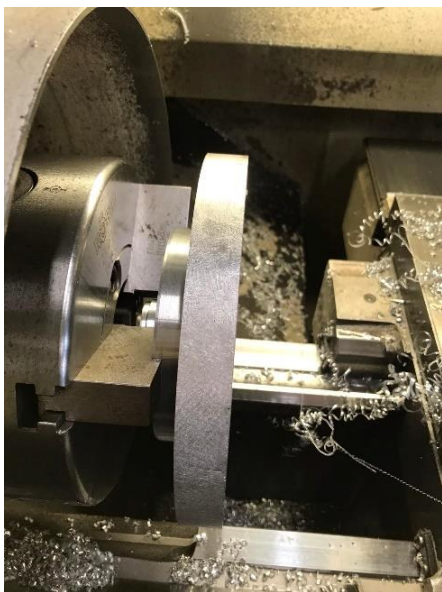
a) před operací 10

b) po operaci 10

Obr. 23 Operace 10 – soustružení 1. upnutí.

Následně byly vyměněny čelisti za měkké osazené čelisti, které byly použity pro druhé upnutí součásti, a to za $\varnothing 127,3$ mm, viz obr. 24 a). Při druhém upnutí bylo zarovnáno čelo součásti na celkovou délku součásti, soustružen vnější povrch součásti. Součást po soustružnických operacích je následně zobrazena na obr. 24 b).

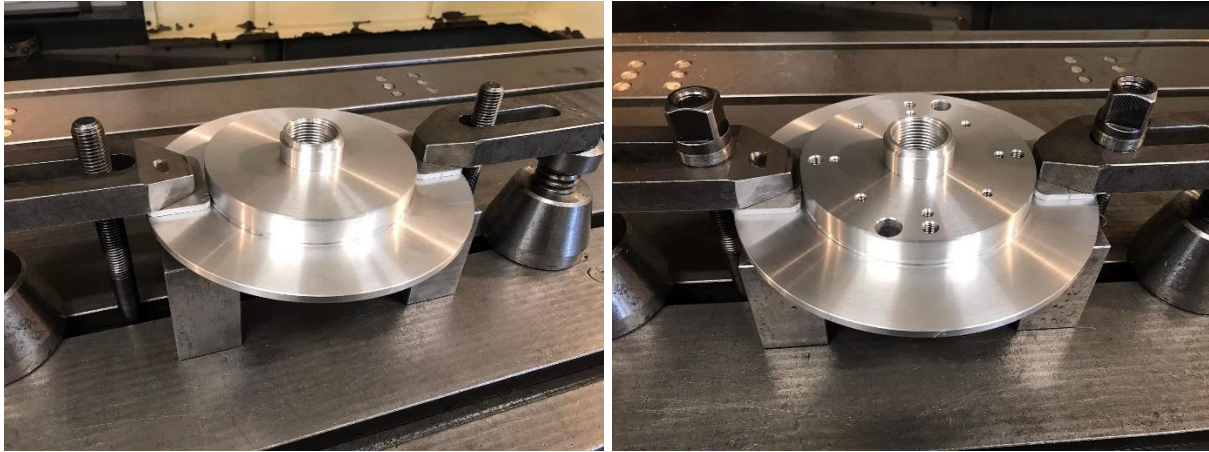
a) před operací 20

b) po operaci 20

Obr. 24 Operace 20 – soustružení 2. upnutí.

Po mezioperační kontrole požadovaných rozměrů byla součást přemístěna na stroj MCFV 1260, který byl navrhnut pro vrtání děr a řezání závitů z čela součásti. Součást byla upnuta na pracovní stůl stroje pomocí upínek, viz. obr. 25 a) a určen počátek pomocí obrobkové sondy. Nejprve byly navrtány středící důlky pro všechny díry. Na což navazovalo vrtání děr $\varnothing 4,2$; $\varnothing 6,8$ a $\varnothing 12$. Po vyčištění všech děr od třísek a procesní kapaliny byly řezány nejprve závit M5 a následně M8. Součást po obrobení je zobrazena na obr. 25 b).

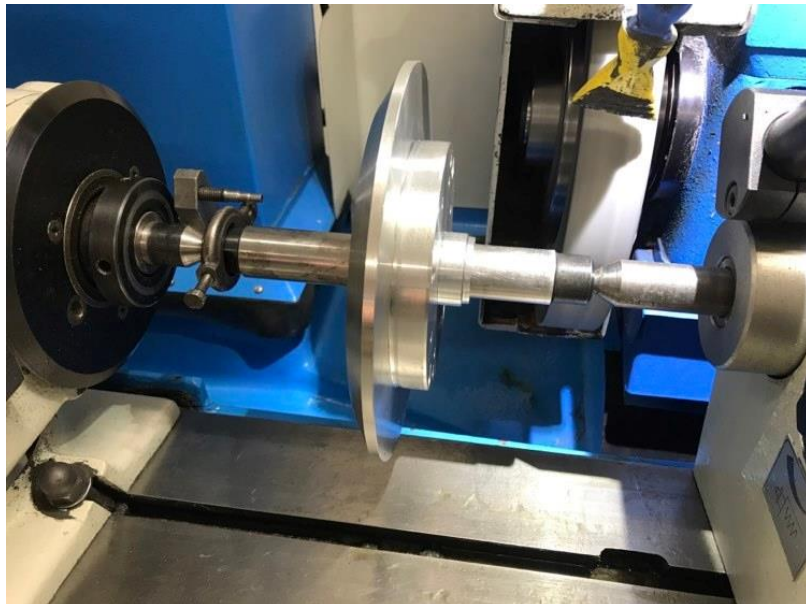

a) před operací 40

b) po operaci 40

Obr. 25 Operace 40 – vrtání.

Řezané závitů byly kontrolovány pomocí závitových kalibrů, po kontrole byla součást přemístěna na hrotovou brusku, kde byla součást upnuta na trn, viz obr. 26, což je v tomto případě jedna z nejhorších možností upnutí součásti, avšak v případě upnutí mezi hroty by bylo třeba použít unášecí srdce na $\varnothing 200$ mm, případně alespoň průchozí díra mimo osu součásti, díky které by bylo možno součást unášet. Byla by zde i možnosti upnutí součásti do univerzálního sklíčidla za vnější průměr $\varnothing 200$ mm, což ovšem díky rozměrům součásti a rozměrům stroje taktéž není možné.

Obr. 26 Upnutí operace 60 – broušení.

ZÁVĚR

V bakalářské práci byla navržena výrobní technologie pro výrobu základní příruby z hliníkové slitiny EN-AW-2007. Součást slouží pro upínání brousícího kotouče a v budoucnu by se měla vyrábět v malých sériích. V práci bylo nejprve zvoleno strojní a nástrojové vybavení potřebné pro výrobu, s přihlédnutím k sériovosti výroby bylo toto vybavení vybíráno primárně z již dostupného na dílně. Pro výrobu byly použity 3 obráběcí stroje, a to konkrétně soustruh Masturn MT 32, vertikální obráběcí centrum ZPS MCFV 1260 a hrotová bruska 2UD/750. Pro soustružení byly použity VBD z SK, které odpovídají označení skupiny N dle ISO 513. Použité vrtáky a závitníky byly z většiny případů vyrobeny z HSS a brousící kotouč pro dokončovací operaci byl vyroben z běžné keramiky. Všechny řezné parametry byly primárně voleny dle doporučení výrobců.

Následně byl stanoven technologický postup, který se skládá ze 4 obráběcích operací a 3 kontrol pomocí běžných dílenských měřidel a kalibrů. Z výrobních návodek pro jednotlivé operace pak byl stanoven strojní čas jednoho kusu na 15,73 minut. Pro určení ceny za kus by však bylo nutné ještě rozpočítat čas potřebný na seřízení strojů dle počtu vyráběných kusů v sérii. V případě výroby ve větších sériích by bylo možné zvážit možnost zakoupení soustruhu s poháněnými pozicemi nástrojů a sloučit operaci 10 a 40, kdy by se díry a závity mimo osu součásti mohly zhotovit taktéž na soustruhu. V tomto případě by došlo k značnému snížení strojního času a ušetření kapacity na vertikálním obráběcím centru.

Při operaci broušení je součást upínána na brusičský trn za díru, v které je již ale z předchozích operací zhotoven závit, což není ideální řešení, ale v podmínkách dílny nepřipadala vzhledem k rozměrům součásti jiná možnost upnutí. Závit po této operaci však zůstává plně funkční. Pro budoucí výrobu by však bylo vhodnější tuto operaci kooperovat s jinou firmou, případně konstrukčně upravit součást nebo zmírnit tolerance IT6 na IT7, které by bylo možné zhotovit na soustruhu.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

1. Upínání brusných kotoučů. *Elektronická učebnice – ELUC* [online]. [cit. 2023-05-18]. Dostupné z: <https://eluc.ikap.cz/verejne/lekce/1259>
 2. Grinder Wheel Flanges. *DC Products* [online]. Otsego: DC Products, c2017-2021 [cit. 2023-05-23]. Dostupné z: <https://accustop.net/wheel-flange/>
 3. EN-AW-2007, AlCu4MgMn. *PROAL* [online]. Ostrava: NPS PROAL, c2019 [cit. 2023-03-13]. Dostupné z: <https://proal.cz/hlinik/slitiny-hliniku/en-aw-2007/>
 4. *EN-AW-2007* [online]. Hannover: LEICHTMETALL Aluminium Giesserei Hannover, b. r. [cit. 2023-03-22]. Dostupné z: https://www.leichtmetall.eu/app/uploads/sites/2/Leichtmetall_Datenblatt_EN-AW-2007.pdf
 5. *Značení slitin hliníku* [online]. E-konstrukér, b. r. [cit. 2023-03-22]. Dostupné z: <https://e-konstrukter.cz/prakticka-informace/znaceni-slitin-hliniku>
 6. ŠTULPA, Miloslav. *Technologie obrábění: cnc soustružení, frézování, vrtání*. Praha: Grada publishing, 2022, 158 stran: ilustrace, grafy. ISBN 978-80-271-2883-9.
 7. FOREJT, Milan a Miroslav PÍŠKA. *Teorie obrábění, tváření a nástroje*. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2006, 225 s. ISBN 80-214-2374-9.
 8. BRYCHTA, Josef. *Technologie II*. Ostrava: VŠB – Technická univerzita Ostrava, 2008. ISBN 978-80-248-1641-8.
 9. ZEMČÍK, Oskar. *Technologická příprava výroby*. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2002, 158 s. ISBN 80-214-2219-X.
 10. FISCHER, Ulrich, Iva MICHŇOVÁ a Zdeněk MICHŇA. *Základy strojnictví*. Praha: Europa-Sobotáles, 2004, 290 s. ISBN 80-86706-09-5.
 11. KOČMAN, Karel. *Technologické procesy obrábění*. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2011, 330 s. ISBN 978-80-7204-722-2.
 12. *Výroba závitů pomocí závitníků* [online]. Praha: Sandvik Coromant [cit. 2023-03-29]. Dostupné z: <https://www.sandvik.coromant.com/cs-cz/knowledge/threading/tapping/how-to-choose-tap-type>
 13. HUMÁR, Antonín. *Technologie I – Technologie obrábění - 2.část* [online]. Brno: VUT v Brně, Fakulta strojního inženýrství, 2004 [cit. 2023-03-29]. Dostupné z: https://ust.fme.vutbr.cz/obrabeni/studijni-opory/TI_TO-2cast.pdf
 14. LEINVEBER, Jiří a Pavel VÁVRA. *Strojnické tabulky: pomocná učebnice pro školy technického zaměření. 5., upr. vyd.* Úvaly: Albra, 2011. ISBN 978-80-7361-081-4.
 15. KOVOSVIT MAS. *Cenová nabídka: Hrotový soustruh Masturn 32 CNC*. Sezimovo ústí, 2010.
 16. TAJMAC-ZPS, A. S. *Návod k používání pro vertikální obráběcí centrum: MCFV 1260*. Zlín, Malenovice, 2017.
 17. TOS HOSTIVAŘ S.R.O. *Návod k obsluze: Bruska na kulato 2UD-750*. Praha 10 - Hostivař, b. r.
 18. DCLNR 2020 K-12. *Iscar Cutting Tools* [online]. ISCAR, c2023 [cit. 2023-05-14]. Dostupné z: <https://www.iscar.com/eCatalog/Item.aspx?cat=3602069&fnum=1996&mapp=IS&GFSTYP=M&srch=1>
 19. CNMG 120408-GN. *Iscar Cutting Tools* [online]. ISCAR, c2023 [cit. 2023-05-14]. Dostupné z: <https://www.iscar.com/eCatalog/Item.aspx?cat=5598236&fnum=55&mapp=IS&GFSTYP=M&srch=1>
-

-
20. DDJNR 2020 K-11. *Iscar Cutting Tools* [online]. ISCAR, c2023 [cit. 2023-05-14].
Dostupné z: <https://www.iscar.com/eCatalog/Item.aspx?cat=3602559&fnum=1998&mapp=IS&GFSTYP=M&srch=1>
 21. DNMG 150604-TF. *Iscar Cutting Tools* [online]. ISCAR, c2023 [cit. 2023-05-14].
Dostupné z: <https://www.iscar.com/eCatalog/Item.aspx?cat=5503813&fnum=85&mapp=IS&GFSTYP=M&srch=1>
 22. S20S SCLCR 09. *Cell Arno* [online]. Ostfildern: ARNO, c2022 [cit. 2023-05-14].
Dostupné z: <https://www.cellarno.shop/de/S20S-SCLCR-09?cclcl=en>
 23. CCMT 09T308-14. *Iscar Cutting Tools* [online]. ISCAR, c2023 [cit. 2023-05-14].
Dostupné z: <https://www.iscar.com/eCatalog/Item.aspx?cat=5500027&fnum=35&mapp=IS&GFSTYP=M&srch=1>
 24. SIR 0016 P16. *Iscar Cutting Tools* [online]. ISCAR, c2023 [cit. 2023-05-14].
Dostupné z: <https://www.iscar.com/eCatalog/Item.aspx?cat=3800102&fnum=391&mapp=TH&GFSTYP=M&srch=1>
 25. Destička s plným profilem 60° vnitřní pravá 2 mm. *Hoffmann Group* [online]. Hoffmann Group, 2022 [cit. 2023-05-14]. Dostupné z: <https://www.hoffmann-group.com/CZ/cs/hot/obrabeni/zavitevovani/soustruzeni-zavitu/zavitove-rezne-desticky/desticka-s-plnym-profilem-60-vnitřni-prava-hb7010/p/270756-2>
 26. RECA spirálový vrták DIN 345-N HSS. *Reca* [online]. Brno: Reca, b.r. [cit. 2023-05-14].
Dostupné z: <https://shop.reca.cz/reca-spiralovy-vrtak-din-345-n-hss-s-morse-kuzelem-mk-3-26-00-mm.html>
 27. Spirálové vrtáky HSS. *Reca* [online]. Brno: Reca, b.r. [cit. 2023-05-14].
Dostupné z: <https://shop.reca.cz/catalog/category/view/s/vrtaky/id/90895/>
 28. TK spirálový vrták 12 mm. *Hoffmann Group* [online]. Hoffmann Group, 2023 [cit. 2023-05-14]. Dostupné z: <https://www.hoffmann-group.com/CZ/cs/hot/obrabeni/vrtani-otvoru/vrtaky/spiralove-vrtaky-a-vrtaky-do-plneho-s-vymenitelnymi-destickami/spiralove-vrtaky/tk-spiralovy-vrtak-tialn/p/122251-12?tId=16&wayIntoCart=SRP>
 29. TK NC navrtávák 90° spirálový 12 mm. *Hoffmann Group* [online]. Ostfildern: Hoffmann Group, 2023 [cit. 2023-05-14]. Dostupné z: <https://www.hoffmann-group.com/CZ/cs/hot/obrabeni/vrtani-otvoru/vrtaky/nc-navrtavaky/nc-navrtavaky-monolitni/tk-nc-navrtavak-90-spiralovy-bez-povlaku/p/121020-12?tId=590&wayIntoCart=SRP>
 30. Strojní závitníky HSS-CO. *Reca* [online]. Brno: Reca, b.r. [cit. 2023-05-14]. Dostupné z: <https://shop.reca.cz/catalog/category/view/s/din-371-b-metricky-zavit/id/91128/>
 31. Precision grinding - tyrolit: Katalog skladových výrobků. *Yumpu* [online]. Tyrolit, 2022 [cit. 2023-05-14]. Dostupné z: <https://www.yumpu.com/de/embed/view/vaDrI351QipHEMYo/20>
 32. MarCal 16 EWR. *Mahr* [online]. Mahr, c2023 [cit. 2023-05-14].
Dostupné z: <https://metrology.mahr.com/cs/produkty/article/4103066-digitaler-messschieber-marcal-16-ewr/>
 33. Analogové mikrometry. *Somet* [online]. Bílina: Somet, b.r. [cit. 2023-05-14].
Dostupné z: <https://somet.cz/cz/analogove-mikrometry-801>
 34. Precision Thread Plug Gauge. *Voelkel* [online]. VÖLKEL, b.r. [cit. 2023-05-14].
Dostupné z: <https://www.voelkel-shop.com/en/precision-thread-plug-gauge-tol-6h-0-1mm-m-3-m-12-voelkel.html>
 35. Páčkový číselný indikátor horizontální 40/0,8x0,01 mm. *Somet* [online]. Bílina: Somet, b.r. [cit. 2023-05-14]. Dostupné z: <https://somet.cz/cz/packovy-ciselny-indikator-horizontalni-4008x001-mm>
-

36. Stojánek magnetický centrální aretace 285/800 N. *Somet* [online]. Somet, b.r. [cit. 2023-05-14]. Dostupné z: <https://somet.cz/cz/stojanek-magneticky-centralni-aretace-285800-n>
 37. Způsoby přenosu signálu. *Renishaw* [online]. Renishaw, c2001-2023 [cit. 2023-05-14]. Dostupné z: <https://www.renishaw.cz/cs/zpusoby-prenosu-signalu--32935>
 38. Jakost: IC20. *Iscar Cutting Tools* [online]. ISCAR, c2023 [cit. 2023-05-16]. Dostupné z: <https://www.iscar.com/eCatalog/Grade.aspx?grade=IC20&item=5598236&fnum=55&mapp=IS&lang=WZ>
-

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

Symbole

Označení	Legenda	Jednotka
a	celkový přídavek na broušení na plochu	[mm]
D	průměr obráběného materiálu	[mm]
D_i	průměr vrtáku	[mm]
D_{max}	maximální soustružený průměr	[mm]
D_{min}	minimální soustružený průměr	[mm]
D_s	maximální průměr broušícího kotouče	[mm]
D_w	průměr obrobku	[mm]
f	posuv na otáčku	[mm]
f_r	rychloposuv stroje	[mm]
f_{rad}	radiální posuv stroje	[mm]
i	počet třísek	[-]
k	koeficient vyjiskření	[-]
k_v	koeficient obrobiteľnosti	[-]
L	celková dráha nástroje	[mm]
l	délka obráběné plochy	[mm]
l_n	délka náběhu nástroje	[mm]
l_p	délka přeběhu nástroje	[mm]
n	otáčky	[min ⁻¹]
n_s	otáčky broušícího kotouče	[min ⁻¹]
n_w	otáčky obrobku	[min ⁻¹]
t_{AS}	jednotkový strojní čas	[min]
t_{AV}	přípravný čas	[min]
v_c	řezná rychlost	[m·min ⁻¹]
v_e	výsledný pohyb	[mm·min ⁻¹]
v_f	posuvová rychlost	[mm·min ⁻¹]
v_s	řezná rychlost broušícího kotouče	[m·s ⁻¹]
v_w	obvodová rychlost obrobku	[m·min ⁻¹]

Zkratky

Označení	Legenda
CNC	Computer numerical controled
HSS	rychlořezná ocel
SK	slinutý karbid
VBD	výměnná břitová destička

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1	Materiálový list Leichtmetall EN-AW-2007
Příloha 2	Technická specifikace Masturn MT 32 CNC
Příloha 3	Technická specifikace vertikální obráběcí centrum MCFV 1260
Příloha 4	Karbid IC 20
Příloha 5	VBD CNMG 120408-GN
Příloha 6	VBD DNMG 150604-TF
Příloha 7	VBD CCMT 09T308-14
Příloha 8	Destička s plným profilem 60° vnitřní pravá, stoupání 2 mm
Příloha 9	NC navrtávák 90°; Ø 12 mm
Příloha 10	Vrták Ø 12 mm
Příloha 11	Brousicí kotouč T1 350x40x127 89A 602 K5A V217 50

SEZNAM VÝKRESŮ

Základní příruba 2023-BP-217479-01

EN AW-2007 – THE FLEXIBLE

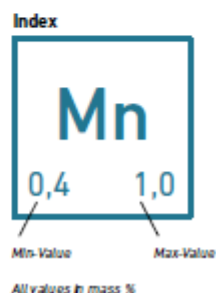
EN AW-2007 ranks among the hardenable alloys. Correspondingly, a heat treatment such as solution annealing and subsequent natural aging are necessary so that this alloy can develop its full potential.

This automated alloy can be further processed with high cutting speeds with formation of short shavings. It is therefore especially suited for turned parts like washers or bolts.

Chemical Composition*

Si 0,8	Fe 0,8	Cu 3,3 4,6	Mn 0,50 1,0	Mg 0,40 1,8	Cr 0,10	Zn 0,8
Ti 0,20	Others, each 0,10	Others, total 0,30	Ni 0,20	Pb 0,8 1,5	Bi 0,20	Sn 0,20

*according to EN-573-3 or Teal-Sheets (AA)

Physical Properties

Density	2,85 g/cm ³
Solidification range	507-650 °C
Electr. conductivity	18-22 MS/m
Thermal conductivity	130-160 W/(mK)
Modulus of elasticity	72.500 MPa
Specific heat	860 J/(kgK)
Shear modulus	27.300 MPa

Heat Treatment

Soft annealing, Recrystallization annealing

Annealing temperature	380-420 °C
Heat-up time	1-2 h
Cooling conditions	> 250 °C: ≤ 30 °C / h ≤ 250 °C: in open air

Hardening

Solution annealing	480-490 °C
Quenching	in water to 65 °C
Natural aging	5-8 days

Mechanical Parameters

Condition	R _{p0,2} (MPa)	R _m (MPa)	A (%)
O	81	184	21
T4	220	340	8
T4510	220	340	8

(all stated values for extruded round rods D < 200 mm)

Technological Properties*

Weldability

Gas / WIG / MIG	---
Resistance welding	---

Surface treatment

Anodization protection	++
Anodization decorative	---
Coating	o

Cold reshapeability

Bending	o
Pressing	---
Deep-drawing	---
Upsetting	o
Impact Extrusion	---

Corrosion resistance

Atmospheric conditions	-
Seawater	-

Brazeability

Hard soldering	--
Abrasion soldering	o
Soft soldering	---

Hot reshapeability

Extrusion molding	o
Drop forging / Open die forging	---

Machineability

Annealed / Work-hardened	---
Hardened	++
Use in contact with food	No

*++ = very good --- = not possible

KOVOSVIT MAS
machine your future

Nabídka č.: ps1215_mt32_robort_nemec_3

HLAVNÍ TECHNICKÉ ÚDAJE:

Pracovní rozsah			
Oběžný průměr nad ložem	mm		320
Oběžný průměr nad příč. suportem	mm		150
Vzdálenost hrotů	mm		800
Max. hmotnost obrobku	kg		350
Pracovní vřeteno			
Přední konec vřetena DIN 55027			B 6
Vrtání vřetena	mm		50
Kužel na vřetenu – metrický			60
Hlavní pohon			
Výkon motoru	kW		7
Automatická dvoustupňová převodovka			
Rozsah otáček vřetena	min ⁻¹		0 – 4000
Rozsah otáček vřetena 1. řada	min ⁻¹		0 – 1000
Rozsah otáček vřetena 2. řada	min ⁻¹		50 – 4000
Max. krout. Moment na vřeteno 1. řada	Nm		356
Max. krout. Moment na vřeteno 2. řada	Nm		89
Osa X			
Max. zdvih	mm		190
Rychloposuv	mm.min ⁻¹		7 500
Max. posuvová síla	N		3000
Osa Z			
Max. zdvih	mm		750
Rychloposuv	mm.min ⁻¹		8 000
Max. posuvová síla	N		5 000
Nástrojová hlava			
MULTIFIX B			
Max. průřez nože	mm		25 x 25
6-pol. el. nástrojová hlava			
Max. průřez nože	mm		20 x 20
Koník			
Průměr pinole	mm		65
Zdvih pinole	mm		125
Kužel. dutiny v pinole – Morse			4
Rozměry stroje			
Délka x šířka x výška	mm		2180 x 1410 x 1755
Hmotnost stroje	kg		2150

1	Návod k používání	- 1.18 -	POPIS STROJE A JEHO SPECIFIKACE	1

1.3 TECHNICKÁ DATA - STROJ

		1050	1060	1260	1680	2080
ŘÍDICÍ SYSTÉM						
HEIDENHAIN	-	TNC 620	iTNC 530	iTNC 530	iTNC 530	iTNC 530
FANUC	-	0i - MD	31i	31i	31i	31i
SINUMERIK	-	840D sl	840D sl	840D sl	840D sl	840D sl

		1050	1060	1260	1680	2080	
PRACOVNÍ POJEZD							
Osa X	pracovní stůl (podélný suport s paletou)	mm	1 020	1 016	1 270	1 650	2 030
Osa Y - křížový suport		mm	510	610	610	810	810
Osa Z - vřeteník		mm	525	760	760	810	810

		1050	1060	1260	1680	2080	
VZDÁLENOSTI							
Čelo vřetena	od stolu (stroj bez AVP)	mm	200 - 725	150 - 910	150 - 910	110 - 920	110 - 920
	od palety (stroj s AVP)	mm	-	50 - 810	50 - 810	-	-
Osa vřetena od stojanu		mm	540	635	635	850	850
Osa vřetena od čela stroje		mm	725	830	830	990	990
Pracovní stůl od podlahy (stroj bez AVP)		mm	850	959	959	1 060	1 060
Paleta od podlahy (stroj s AVP)		mm	-	1 059	1 059	-	-

		1050	1060	1260	1680	2080	
POSUVY							
Pracovní posuvy v osách X, Y, Z		m/min	25	40	40	30	30
Rychloposuv v ose X, Y, Z		m/min	25	40	40	30	30
Zrychlení v ose X, Y, Z		m.s ⁻²	5	5	5	3,5	3,5

Příloha 4 Karbíd IC 20 [38]

1/1

Jakost : IC20

Nepovlakovaný karbid. Doporučován pro polodokončování, dokončování a polohrubování hliníku, litiny a nerez oceli. Použití při nízkých až středních řezných rychlostech a posuvech.

ISO Range - P/M/K	(M10-M25)(K10-K20)
ISO Range - N/S/H	(H05-H15)(S05-S20)(N05-N25)
Karbid nebo typ povlaku	Uncoated
Vrstvy povlaku	Uncoated

Najít skupinu konkrétního materiálu obrobku (otevře se v novém okně)

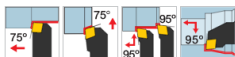
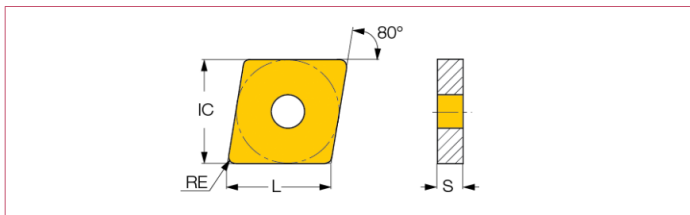
Řezná rychlost pro: CNMG 120408-GN IC20 - 5598236

ISO	Materiál	Označení materiálu	Stav materiálu	Hardness	Doporučená řezná rychlost (Vc)
N	21	Kované hliníkové slitiny	Netvrditelné	60 HB	1000-2500 m/min
N	22	Kované hliníkové slitiny	Tvrzené	100 HB	300-1000 m/min
N	23	Litý legovaný hliník <12% Si.	Netvrditelné	75 HB	300-1000 m/min
N	24	Litý legovaný hliník	Tvrzené	90 HB	200-600 m/min
N	26	Slitiny mědi >1% pb.	Automatová	110 HB	250-600 m/min
N	27	Slitiny mědi	Mosaz	90 HB	180-400 m/min
N	28	Slitiny mědi	Elektrolytická měď	100 HB	150-300 m/min
S	31	Vysokoteplotní slitiny na bázi Fe	Žhánáno	200 HB	35-45 m/min
S	32	Vysokoteplotní slitiny na bázi Fe	Tvrzené	280 HB	25-35 m/min
S	33	Vysokoteplotní slitiny na bázi Ni nebo Co	Žhánáno	250 HB	25-30 m/min
S	34	Vysokoteplotní slitiny na bázi Ni nebo Co	Tvrzené	350 HB	20-30 m/min
S	35	Vysokoteplotní slitiny na bázi Ni nebo Co	Lité	320 HB	25-35 m/min
S	36	Titan	Čistý	190 HB	120-160 m/min
S	37	Titan a slitiny titanu	Tvrzené slitiny alfa+beta	310 HB	50-60 m/min

Příloha 5
VBD CNMG 120408-GN [19]

ISOTURN

Označení řady: **CNMG-GN** Oboustranné 80° kosočtvercové destičky pro střední hrubování a polohrubování oceli a litiny

Označení položky: **CNMG 120408-GN**

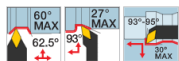
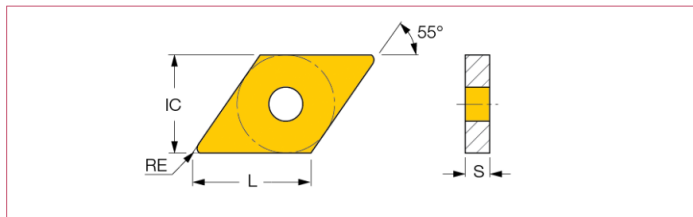
Non ISO ISO 13399

L	IC	S	RE	ft (min)	ft (max)	ap (min)	APMX
12.90	12.70	4.76	0.80	0.16	0.45	1.00	4.50

Příloha 6 VBD DNMG 150604-TF [21]

ISOTURN

Označení řady: DNMG/DNMG-TF Oboustranné 55° kosočtvercové destičky s pozitivním úhlem čela přecházejícím postupně do negativu. Pro obrábění uhlíkové, legované oceli a nerez oceli a žárupevných slitin.

Označení položky: DNMG 150604-TF

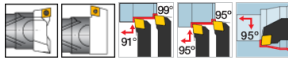
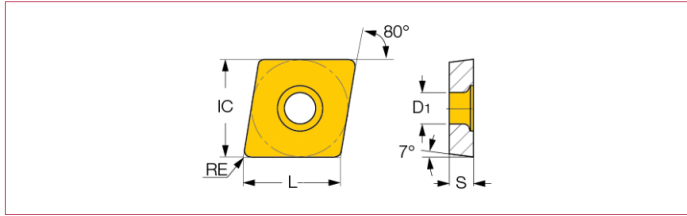

Non ISO ISO 13399

L	IC	S	RE	ft (min)	ft (max)	ap (min)	ap (max)
15.50	12.70	6.35	0.40	0.14	0.30	1.00	3.00

ISOTURN

Označení řady: CCMT-14 80° kosočtvercové destičky s úhlem hřbetu 7° pro polodokončování a dokončování. Pozitivní úhel čela, nízké řezné síly. Použití pro široký rozsah materiálů včetně měkkých a exotických slitin.

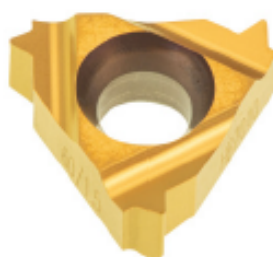
Označení položky: CCMT 09T308-14

Non ISO ISO 13399

L	IC	S	RE	D1	ft (min)	ft (max)	ap (min)	APMX
9.70	9.52	3.97	0.80	4.40	0.14	0.30	0.80	3.00

Destička s plným profilem 60° vnitřní pravá, HB7010, Stoupání: 2 mm

Údaje o objednávce

Artikové číslo	270752 2
GTIN	4045197369901
Třída artiklu	21J

Popis

Provedení:

Destička s plným profilem 60° pro vnitřní závit dle DIN / ISO R 262 (DIN 13) třída tolerance 6H.

Vrcholový úhel: 60 stupeň

Velikost destičky L: 11 mm

Technický popis

Řezný materiál	TK
Stoupání závitu	2 mm
Typ	HB7010
Toleranční třída	DIN 13 6H
Druh závitu	M
Druh závitu	MF
Druh závitu	M-LH
Druh závitu	MF-LH
Vrcholový úhel	60 stupeň

Technický list

Tloušťka	3,17 mm
Velikost destičky L	11 mm
Druh produktu	Vyměnitelná břitová destička pro soustružení závitů

Údaje o uživateli

	Použití	V _c	Kód ISO
Hliník (krátké třísky)	vhodný	250 m/min	N
Al > 10% Si	vhodný	180 m/min	N
Ocel < 500 N/mm ²	vhodný	150 m/min	P
Ocel < 750 N/mm ²	vhodný	150 m/min	P
Ocel < 900 N/mm	vhodný	130 m/min	P
Ocel < 1100 N/mm ²	vhodný	100 m/min	P
Ocel < 1400 N/mm	vhodný	90 m/min	P
Ocel < 55 HRC	omezené použití	40 m/min	H
INOX < 900 N/mm ²	omezené použití	100 m/min	M
INOX > 900 N/mm ²	omezené použití	100 m/min	M
Ti > 850 N/mm ²	omezené použití	50 m/min	S
GG(G)	vhodný	130 m/min	K
CuZn	omezené použití	150 m/min	N
kontinuální	vhodný		
mokrý max.	vhodný		
suché	omezené použití		

Garant

TK NC navrtávák 90° spirálový, bez povlaku, Ø DC h6: 12mm

Údaje o objednávce

Artikové číslo	121020 12
GTIN	4045197038487
Třída artiklu	11E

Popis

Provedení:

Přesné **středové vybroušení špičky**. **Snadné navrtání** a **vyšoká tvarová přesnost** středícího otvoru. Stabilní díky krátkým upínacím drážkám.

≥ Ø 6 mm včetně unášecí plochy HB

Použití:

S úhlem špičky **90°** pro navrtávání a současné zahlubování, pokud následuje spirálový vrták menšího .

Upozornění:

Používejte otáčky pro skutečný navrtávaný Ø (nikoli otáčky pro vnější Ø vrtáku).

Vnitřní chlazení: ne

Stopka: DIN 6535 HB s h6

Délka drážky pro třísky L_c: 24 mm

Celková délka L: 70 mm

Ø stopky D_s: 12 mm

Posuv f v oceli < 1100 N/mm²: 0,03 mm/ot,

Technický popis

Posuv f v oceli < 1100 N/mm ²	0,03 mm/ot,
Tolerance stopky	h6
Délka drážky pro třísky L _c	24 mm
Jmenovitý Ø D _c	12 mm
Ø stopky D _s	12 mm

Celková délka L	70 mm
Stopka	DIN 6535 HB s h6
Povlak	bez povlaku
Řezný materiál	TK
Norma	výrobní norma
Tolerance jmenovitý Ø	h6
Vrcholový úhel	90 stupeň
Počet břitů Z	2
Vnitřní chlazení	ne
Barevný kroužek	bez
Druh produktu	Navrtávák

Údaje o uživateli

	Použití	V _c	Kód ISO
Hliník, plasty	vhodný	200 m/min	N
Hliník (krátké třísky)	vhodný	180 m/min	N
Ocel < 500 N/mm ²	vhodný	80 m/min	P
Olej	vhodný		
mokrý max.	vhodný		
suché	omezené použití		

Garant

TK spirálový vrták, TiAlN, Ø DC h7: 12mm

Údaje o objednávce

Artikové číslo	122251 12
GTIN	4045197749666
Třída artiklu	11E

Popis

Provedení:

Podobný DIN 338.

Shodný jmenovitý průměr a Ø stopky.

Povlak TiAlN pro ještě větší výkon.

Upozornění:

Délka drážky pro třísky $L_c = L_2 + 1,5 \times D_c$.

Protiskluzové upnutí ve sklíčidle č. 341050 s upínacími čelistmi s diamantovým povlakem.

Vnitřní chlazení: ne

Norma: DIN 338

Tolerance jmenovitý Ø: h7

Počet břitů Z: 2

Doporučená maximální hloubka vrtání L_2 : 83 mm

Tolerance jmenovitý Ø: h7

Celková délka L: 151 mm

Ø stopky D_c : 12 mm

Posuv f v oceli < 1100 N/mm²: 0,18 mm/ot,

Technický popis

Celková délka L	151 mm
Posuv f v oceli < 1100 N/mm ²	0,18 mm/ot,
Počet břitů Z	2
Tolerance stopky	h7
Norma	DIN 338
Tolerance jmenovitý Ø	h7

Technický list

Ø stopky D _s	12 mm
Jmenovitý Ø D _c	12 mm
Délka drážky pro třísky L _c	101 mm
Doporučená maximální hloubka vrtání L ₂	83 mm
Povlak	TiAlN
Řezný materiál	TK
Typ	N
Vrcholový úhel	118 stupeň
Úhel sklonu šroubovice	30 stupeň
Stopka	válcová stopka s h7
Vnitřní chlazení	ne
Barevný kroužek	bez
Druh produktu	Spirálový vrták

Údaje o uživateli

	Použití	V _c	Kód ISO
Hliník, plasty	omezené použití	260 m/min	N
Hliník (krátké třísky)	vhodný	180 m/min	N
Al > 10% Si	vhodný	180 m/min	N
Ocel < 500 N/mm ²	vhodný	90 m/min	P
Ocel < 750 N/mm ²	vhodný	90 m/min	P
Ocel < 900 N/mm ²	vhodný	80 m/min	P
Ocel < 1100 N/mm ²	vhodný	60 m/min	P
Ocel < 1400 N/mm ²	vhodný	35 m/min	P
INOX < 900 N/mm ²	vhodný	35 m/min	M
INOX > 900 N/mm ²	vhodný	25 m/min	M
Ti > 850 N/mm ²	vhodný	25 m/min	S
GG(G)	vhodný	90 m/min	K
CuZn	vhodný	180 m/min	N

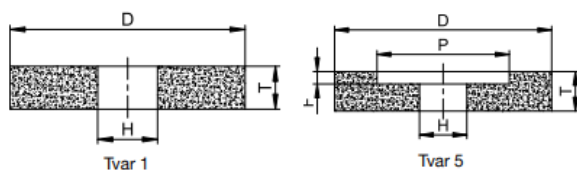
Brousící kotouč T1 350x40x127 89A 602 K5A V217 50 [31]

Broušení vnějších válcových ploch**Běžná keramika**

na nelegované a nízkolegované oceli

Specifikace	Hliník	Nelegované a nízkolegované oceli		Vysoce legované oceli		Rychlořezná ocel	Nerezová ocel	Tvrđokov	Průmyslová keramika	Litina	Broušení za sucha	Broušení za mokra
		Nekalené	Kalené	Nekalené	Kalené							
89A, SD33A			●	●	●	●				●		●

Doporučená skladová položka

Broušení vnějších válcových ploch patří v mnoha oborech k nejčastěji používaným technologiím broušení. Například v automobilovém průmyslu se vyrábějí vačkové, klikové a převodové hřídele, které musí splňovat ty nejpřísnější požadavky. Korund se používá zejména pro nelegované a nízkolegované oceli.

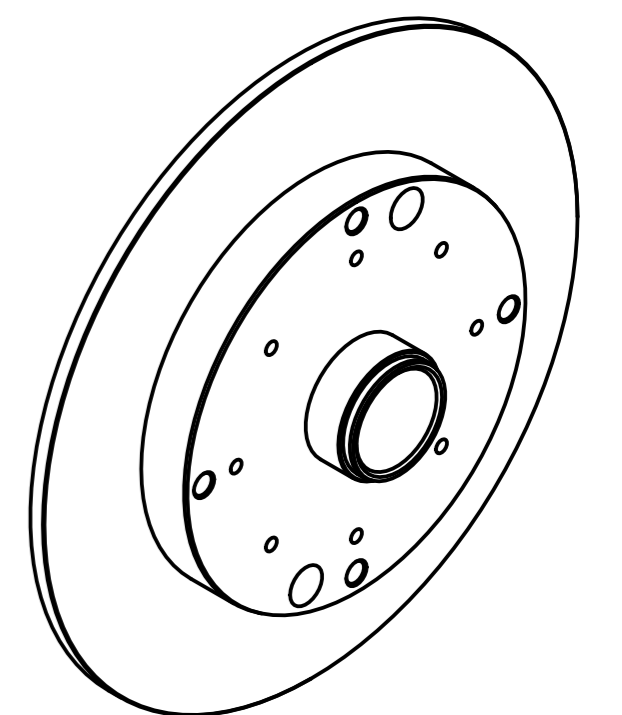
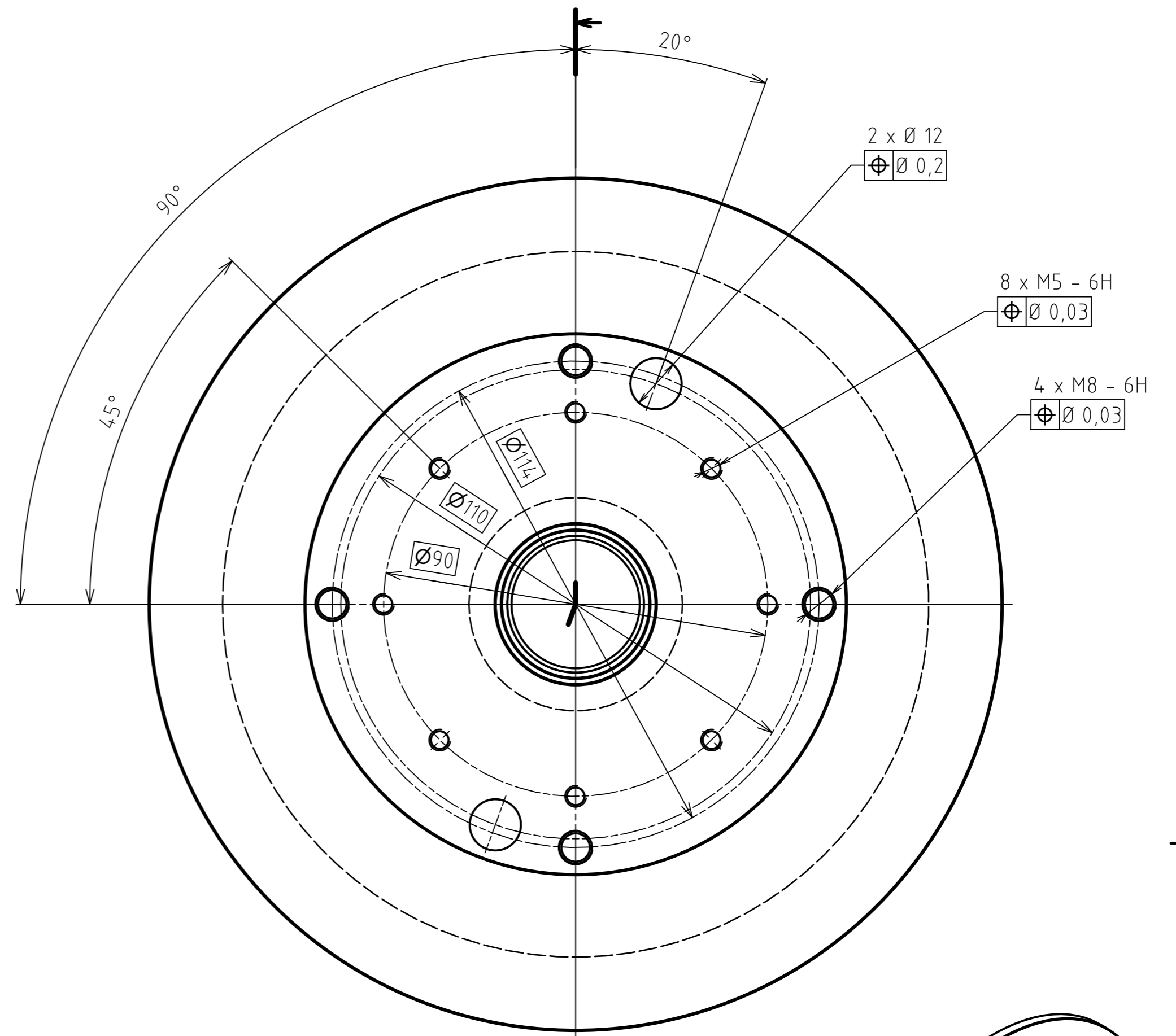
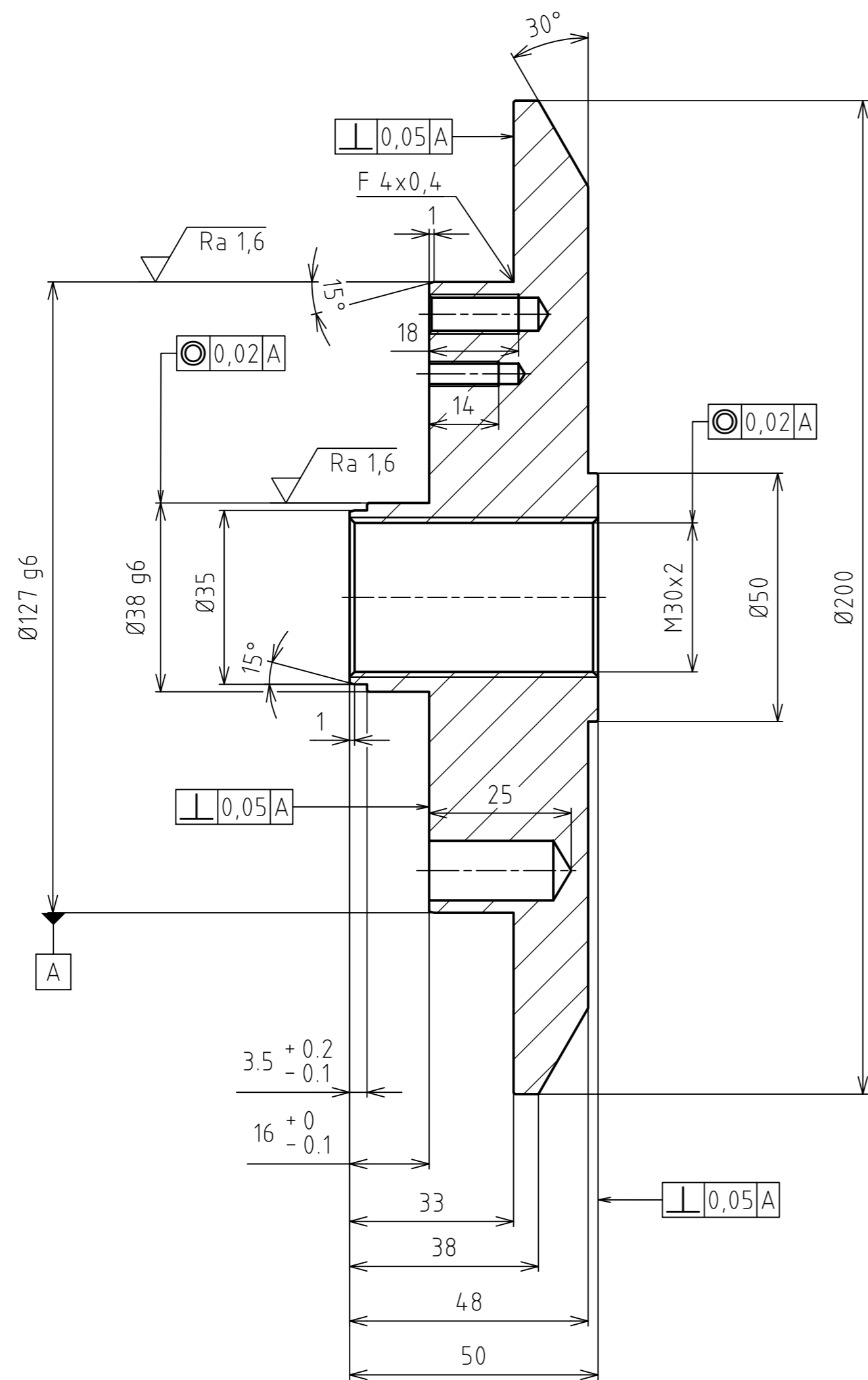
Na výsledek broušení má stupeň tvrdosti a struktura kotouče zásadní vliv a tyto kotouče jsou dokonale přizpůsobené pro nelegované a nízkolegované oceli. V našem sortimentu najdete také kotouče pro šikmé zápichové broušení.

	Tvar	Obj. číslo	DxTxH	PxF	Specifikace	Vs. m/s	Poznámka
	1	690785	300x40x76,2		89A 802 J5A V217 50	50	
		889228	400x20x127		89A 802 J5A V217 50	50	
		881114	400x25x127		89A 802 J5A V217 50	50	
		39869	400x30x127		89A 802 J5A V217 50	50	
		620118	400x40x127		89A 802 J5A V217 50	50	
		71665	400x50x127		89A 802 J5A V217 50	50	Zrnitost 80
		70954	400x60x127		89A 802 J5A V217 50	50	Ra ca. 0,20–0,35 μm
		713537	500x40x203,2		89A 802 J5A V217 50	50	
		655869	500x50x203,2		89A 802 J5A V217 50	50	
		39867	500x60x203,2		89A 802 J5A V217 50	50	
		655875	500x80x203,2		89A 802 J5A V217 50	50	
		119385	400x40x127		SD33A120JJ8PVK8	50	
		119392	500x50x203,2		SD33A120JJ8PVK8	50	Univerzál/šikmý zápich

Alternativní skladová položka

Tvar	Obj. číslo	DxTxH	Specifikace	Vs. m/s	Poznámka
1	44866	300x25x127	89A 602 K5A V217 50	50	
	66141	300x40x127	89A 602 K5A V217 50	50	
	690784	300x40x76,2	89A 602 K5A V217 50	50	
	34172115	300x30x127	89A 602 K5A V217 50	50	
	42216	350x40x127	89A 602 K5A V217 50	50	
	485430	356x50x127	89A 60 K5A V217 50	50	
	170606	350x32x127	89A 602 K5A V217 50	50	Zrnitost 60 Ra ca. 0,35–0,50 µm
	25473	400x40x127	89A 602 K5A V217 50	50	
	170608	400x32x127	89A 602 K5A V217 50	50	
	523430	450x50x203,2	89A 601 K5A V217 50	50	
	523437	450x25x203,2	89A 601 K5A V217 50	50	
	523435	610x50x304,8	89A 601 K5A V217 50	50	

Drsnost povrchu Ra 3,2	Hrany -0,5 / +0,5	Měřítko 1:1	Přesnost ISO 2768-mH Promítání
Materiál Polotovár Ø210 - 55 EN-AW-2007	Hmotnost 1,65 kg	Sestava Chráněno podle ISO 16016	
Druh dokumentu VÝROBNÍ VÝKRES	Název Základní příruba	Číslo dokumentu 2023-BP-217479-1	
Kreslil Němec	List 1/1		
Schválil	Datum vydání 25.2.2023		